

CITITI ÎN NUMĂRUL CURENT:

**Piața locală invadată
de produse străine**

5

**Subvenționarea
în anul 2015**

6

**AGROinform a sărbătorit
15 ani de activitate**

7

**Oportunități de finanțare
a sectorului vitivinicol**

9

**Temperaturile scăzute prezintă
un risc pentru sănătate**

12

ANUL 2015 - UNUL DE COTITURĂ PENTRU AGRICULTURĂ

Anul 2015 a fost unul trist și greu pentru agricultura moldovenească. Producătorii s-au confruntat cu urmările anului precedent: embargou, înghețuri, lipsă de subvenții etc. Au intrat în noul an nevoiți să înfrunte o nouă criză economică. Devalorizarea monedei naționale a dus la creșterea substanțială a prețurilor. Au urmat mai multe proteste ale agricultorilor și negocieri cu autoritățile. A fost elaborat un „Pachet Agricol”, care conținea câteva proiecte de legi menite să vină în sprijinul producătorilor, dar așa și nu a fost votat de Parlament până la capăt. Remarcăm totuși succesul pe care l-a avut anul trecut brandul de țară „Vinul Moldovei”, care a cucerit mai multe piețe externe. Mai jos am realizat un top al celor mai importante evenimente care, credem noi, au marcat sectorul agricol în 2015.

1. Criza în agricultură se aprofundează

Pe fundalul crizei politice și devalorizării monedei naționale, agricultorii o duc tot mai greu. Vasile Bumacov, ministrul în exercițiu al Agriculturii și Industriei Alimentare, a recunoscut la începutul anului trecut că 2015 va fi un an agricol foarte dificil. Potrivit lui, scumpirile condiționate de devalorizarea leului, lovesc drastic în rentabilitatea cultivării culturilor agricole. Nici în luna februarie agricultorii nu cunoșteau care va fi suma subvențiilor pentru 2015. Ministrul Bumacov declara că semințele, chimicalele, fertilizanzii constituie o bună parte din costurile de producere al alimentelor. Luând în considerare faptul că aceste mărfuri s-au scumpit cu cel puțin 1/3, situația agricultorilor este una foarte dificilă.

2. A fost făcut public Programul noului Guvern

Programul noului Guvern a fost făcut public la începutul anului. Pentru sectorul agricol noul Guvern avea planuri mari, cum ar fi: sporirea competitivității și crearea locurilor de muncă. Noua Guvernare pleda pentru dezvoltarea unei agriculturi moderne, iar unul din obiective ar fi fost asigurarea securității alimentare a țării prin dezvoltarea dinamică a sectorului agroindustrial, orientat spre asigurarea pieței interne cu produse autohtone competitive. De asemenea, s-a dorit reducerea constrângerilor regulatorii pentru producătorii agricoli prin eliminarea barierei birocratice din sector.

3. AIPA a împlinit cinci ani

Într-un comunicat de presă al instituției, se spune că subvențiile anuale prin care sunt alocate milioane de lei pentru agricultură, sunt o reală oportunitate pentru ca economia rurală a țării să devină competitivă și să crească spre valoarea ei adevărată. Potrivit AIPA, în următorii trei ani R. Moldova urmează să acceseze peste 53 de milioane de euro pentru modernizarea strategică a agriculturii, prin Programul European de Vecinătate pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală (ENPARD). În comunicat se mai spune că succesul pe care Agenția îl deține în implementarea măsurilor de investiții este datorat în primul rând solicitanților de fonduri.

Continuare în pagina 2-3

**Vă puteți abona la ziarul nostru
la toate oficiile poștale din țară ➔ 16**

ANUL 2015 - UNUL DE COTITURĂ

Sfârșit. Început în pag. 1

4. Merele moldovenești sunt solicitate pe piețele externe

La începutul anului trecut merele moldovenești au ajuns în Bangladesh, rezultat posibil datorită Proiectului Competitivitatea Agricolă și Dezvoltarea Întreprinderilor (ACED), un program finanțat în comun de USAID și MCC, care a facilitat cu succes o livrare de testare a merelor noastre în această țară. Merele moldovenești se vând și pe piața din Egipt, susțin reprezentanții Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor (ANSA). De asemenea, fructele noastre au fost prezente la două expoziții mari din Berlin și Dubai, în scopul de a găsi noi parteneri comerciali.

5. AGROinform a editat mai multe materiale de studiu pentru fermieri

Zece materiale de studiu au fost editate de către Federația Națională a Agricultorilor AGROinform, sub forma unor broșuri, destinate cercurilor de studiu din țară. Materialele au diverse tematici din agricultură, cum ar fi cooperarea fermierilor, marketingul pentru micile gospodării agricole, managementul exploatarea agricolă de tip familial, dar și cultivarea diverselor legume în sere și creșterea vacilor de lapte. Cercurile de studiu, ca o metodă de învățare pentru fermieri, au fost inițiate în țara noastră de către AGROinform, după modelul suedez. Materialele au fost elaborate într-un limbaj accesibil pentru fermieri.

Federația Națională a Agricultorilor din Moldova AGROinform

Bd. Ștefan cel Mare 123V
MD – 2004, Chișinău, Moldova

Tel (+373 22) 23 56 01, fax (+373 22) 23 78 30

Organizațiile regionale ale Federației AGROinform:

Canemir (273) 2 28 53	Nisporeni (264) 2 38 57
Drochia (252) 2 70 32	Orhei (235) 2 49 55
Edineț (246) 2 43 84	Peresecina (235) 47 2 67
Fălești (259) 2 29 51	Râșcani (256) 2 45 84
Glodeni (249) 2 40 69	Ungheni (236) 2 34 55
Hâncești (269) 2 34 08	Cahul (299) 2 14 13

AGROinform

Redactor-șef: Arina ROȘCA

Machetare: Victor PUȘCĂȘ

Adresa redacției: MD-2004, Chișinău,
bd. Ștefan cel Mare, 123 V. Tel.: 23-56-98
e-mail: publicitate@agroinform.md
www.agravista.md

Utilizăm știrile agenției de presă Infotag și ale portalurilor specializate: www.agrointel.ro; www.paginadeagricultura.ro, www.recolta.eu.

Tiparul executat la tipografia «PRAG-3»
Comanda nr. 30

Tiraj: 3500

6. Un nou Guvern, un nou ministru al agriculturii

În ziua de 18 februarie, Parlamentul Moldovei a aprobat noul Guvern în frunte cu Chiril Gaburici. Chiar din primele zile primul ministru a făcut referire la sectorul agricol, declarând că noul Guvern va atrage o atenție sporită domeniului agrar, deoarece susținerea acestei ramuri este extrem de importantă. Imediat după investirea noului Guvern, primul ministru l-a prezentat pe noul Ministru al Agriculturii, Ion Sula. În cadrul ceremoniei de prezentare, premierul a menționat că agricultura rămâne a fi una din domeniile de bază, căreia Guvernul îi va acorda atenție și sprijin, astfel ca să creeze pentru agricultori un mediu favorabil de activitate.

7. Rusia a reluat parțial importul de mere din Moldova

„Rosselkhoznadzor” a permis la finele lunii februarie unui număr de 10 companii din Moldova să livreze mere în Rusia. Conform comunicatului serviciului sanitar rus, decizia a fost luată în calitate de experiment în urma rezultatelor consultărilor bilaterale cu Agenția Națională pentru Siguranța Alimen-

telor (ANSA) din R. Moldova. În comunicat se spune că dacă vor fi depistate cazuri de încălcare a cerințelor fitosanitare de carantină rusești și internaționale, „Rosselkhoznadzor” își păstrează dreptul de a interzice importul. Pe lângă cele 10 companii, se permite importarea merelor din raionul Grigoriopol, Dubăsari, Camenca, Râbnita și Slobozia. Toate se află pe malul stâng al Nistrului și nu se supun autorităților Moldovei.

8. Are loc Adunarea Generală AGROinform

În ziua de 3 martie, în Sala Polivalentă din cadrul Institutului Muncii are loc Adunarea Generală a membrilor Federației Naționale a Agricultorilor din Moldova „AGROinform”. La întrunire a participat: Consiliul de Administrare Național, Consiliile de Administrare ale organizațiilor regionale membre AGROinform, membrii Federației, directorii executivi ai

organizațiilor regionale, parteneri și finanțatori, echipa oficiului național de coordonare, mass-media. În cadrul Adunării au fost prezentate rapoartele de activitate ale Federației și abordate problemele necesare pentru a fi soluționate în anul 2015.

9. „Agricultura Competitivă” în Moldova dă primele rezultate

Proiectul „Agricultura Competitivă în Moldova”, finanțat de Banca Mondială, dă primele roade la niciun an de la implementare. Până în martie 2015, opt grupuri de producători au beneficiat de împrumuturi nerambursabile în sumă totală de aproximativ 28 de milioane de lei.

10. India interesată de produsele din Moldova

Un grup de oameni de afaceri indieni a vizitat R. Moldova în primăvara anului 2015, pentru a explora oportunitățile de export a produselor agroalimentare moldovenești, a informat serviciul de presă ACED. Omul de afaceri Sanjeev Gulati, a venit în Moldova să facă cunoștință cu oferta comercială a țării. Potrivit lui, el a cunoscut inițial un reprezentant al unei companii moldovenești, care a vizitat India și astfel a aflat câte ceva despre produsele noastre și posibilitățile agenților economici din R. Moldova.

iar fermierii au afișat lozinci și au claxonat periodic, pentru a atrage atenția celorlalți la problemele lor. „Cerem atitudine europeană față de agricultură”; „Ați uitat promisiunile electorale”; „Nu decapitalizați agricultura”; „Întoarceți banii furați” – au fost doar câteva dintre lozincile agricultorilor.

13. Ședința Comună a organizațiilor de agricultori

La 7 aprilie a avut loc Ședința Comună a celor patru organizații reprezentative ale agricultorilor: AGROinform, UniAgroProtect, Moldova-Fruct și Federația Fermierilor. La ședință s-a decis continuarea dialogului cu autoritățile R. Moldova, în acest caz cu reprezentanții Parlamentului, specificându-se că discuțiile cu reprezentanții Guvernului de până acum nu au adus nici un rezultat, în paralel pregătindu-se următoarea etapă a protestelor. După protestele din 27 martie, agricultorii nu au fost contactați de autorități pentru reluarea dialogului.

14. Guvernul a aprobat bugetul, prea puțini bani pentru agricultură

Până la urmă s-a întâmplat ceea ce se temut mai mult agricultorii: Guvernul a aprobat bugetul pentru 2015, iar Fondul de subvenționare a rămas la suma de 610 milioane de lei, dintre care mai mult de 200

mln sunt datorii pentru subvențiile din anul precedent, astfel că pentru dezvoltarea agriculturii, acești bani sunt foarte puțini. „Nu sunt mai mulți bani pentru subvenții în acest an, este o situație complicată, dar trebuie depășită”, a fost afirmația făcută de către Ion Sula, Ministrul Agriculturii.

15. O nouă rundă de proteste ale agricultorilor

Agricultorii au blocat, sau cel puțin au încercat să blocheze traseele naționale în ziua de 15 aprilie, în semn de protest față de lipsa de acțiuni în agricultură, din partea guvernanților. Din păcate, în cele mai multe puncte, fermierii au fost împiedicați la propriu de polițiști să blocheze complet drumul, fiind nevoiți să lase cel puțin o bandă de acces a transportului auto. Mai mult decât atât, organizatorii protestelor au declarat că de această dată au ieșit mai puțini agricultori în stradă, deoarece au fost amenințați de către organele de poliție că vor avea probleme dacă vor ieși la proteste. Totuși, agricultorii nu se lasă și spun că dacă revendicările lor nu vor fi îndeplinite, următoarea etapă a protestelor va fi marșul cu tehnică agricolă spre Chișinău.

16. Natura le face din nou necazuri agricultorilor

Necazurile nu îi ocolesc pe agricultori. După numeroase probleme din anul de

PENTRU AGRICULTURĂ

dinainte, iată că în 2015, la sfârșit de aprilie, s-au înregistrat înghețuri. Mai multe raioane din republică au fost afectate de îngheț, iar experții au declarat că temperaturile scăzute pot avea un impact negativ asupra recoltei de fructe, în special sâmburoase

17. AGROinform – o organizație importantă de consultanță

Reprezentanții Federației AGROinform au participat la Conferința Internațională: „Sisteme de consultanță agricolă și extensivne rurală, cele mai bune practici și experiența țărilor Parteneriatului Estic”. Evenimentul a avut loc la Riga, Letonia, țară care a preluat de la începutul anului 2015, președinția semestrială a Consiliului Uniunii Europene (UE). AGROinform este o organizație importantă de consultanță agricolă, iar activitatea pe care o desfășoară a fost apreciată înalt de participanții la Conferință.

18. Agricultorii mai dau o șansă guvernării

Pentru 27 mai a fost planificat un marș grandios cu tehnică agricolă spre Chișinău, dar protestele au fost amânate. Agricultorii au decis să mai ofere o șansă guvernanților, după întâlnirea cu Andrian Candu, președintele Parlamentului. El a venit în fața agricultorilor cu un șir de propuneri pentru îmbunătățirea situației din sectorul agricol. Ulterior, propunerile lui au fost consultate cu agricultorii. În următoarea zi, aceste propuneri au fost transpuse într-un așa-numit „Pachet Agricol” și votat unanim de deputați, după câteva ore de dezbateri. Astfel, Parlamentul a decis crearea unei Comisii speciale pentru elaborarea și aprobarea pachetului de modificări legislative în susținerea agricultorilor. Termenul final de rezolvare a problemelor a fost fixat mijlocul lunii iulie.

19. Rusia reia parțial importul de fructe moldovenești

La începutul verii, aproximativ 25 de companii au primit permisiunea de a exporta fructe în Rusia. Din toamnă, alte 46 de companii autohtone au primit undă verde la exportul de fructe. S-a putut exporta mere, pere, gutui, piersici, nectarine, caise, vișine, prune și porumbele, în conformitate cu normele sanitare ale Federației Ruse și Uniunii Vamale. Hotărârea de a permite exportul de fructe a fost luată de „Rosselkhoznadzor”, după ce experții ruși au stabilit că fructele care provin din Moldova corespund standardelor de calitate. Nu se cunoaște după care criterii au fost selectate aceste companii, alegerea fiind făcută exclusiv de partea rusă.

20. A fost aprobat și ratificat Programul ENPARD

Mai întâi Guvernul a aprobat, apoi Parlamentul a ratificat proiectul de lege privind Acordul de finanțare între Guvernul Republicii Moldova și Comisia Europeană, privind implementarea Programului ENPARD Moldova – Suport pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală. Acordul a fost semnat în scopul acordării asistenței necesare Republicii Moldova pentru creșterea competitivității sectorului agroalimentar, ameliorarea nivelului de trai în zonele rurale, precum și consolidarea unei guvernări economice și democratice. Instrumentul ENPARD a fost lansat de către Comisia Europeană în martie 2011 și este o inițiativă nouă de sprijin din partea partenerilor europeni pentru implementarea reformelor în sectorul agricol și rural.

21. Un nou post TV agricol a apărut în Moldova

Consiliul Coordonator al Audiovizualului (CCA) a acordat licență de emisie postului tematic Agro TV Moldova. Membrii CCA au salutat crearea și tematica postului TV și anume informarea cetățenilor despre sectorul agricol al R. Moldova.

22. Seceta a făcut ravagii

Seceta din primăvara și vara anului 2015 a dus la recolte mai mici de cereale. S-a constatat o diminuare a recoltei medii per hectar cu circa 50-60 la sută, în raport cu nivelul preconizat. Potrivit Serviciului Hidrometeorologic de Stat (SHS) în vara anului trecut s-a semnalat vreme anormal de caldă și cu deficit de precipitații. Temperatura medie lunară a aerului a fost mai ridicată față de valorile normei cu 2 – 4 °C.

23. Programul COMPACT a luat sfârșit

La începutul lunii septembrie, Fondul Provocările Mileniului Moldova (FPM Moldova) și Corporația Provocările Mileniului (CPM), au anunțat finalizarea Programului Compact al Guvernului SUA. Programul a fost realizat

în perioada 1 septembrie 2010 – 1 septembrie 2015 și a avut un buget de 262 mln dolari SUA, acordați cu titlu de grant țării noastre. Scopul major al Programului Compact a fost de a contribui la creșterea economică a R. Moldova prin realizarea investițiilor în renovarea drumului Sărăteni-Soroca și susținerea tranziției la agricultura performantă.

24. Criza agricultorilor ia amploare

Toamna a fost deosebit de grea pentru agricultori. Reprezentanții organizațiilor reprezentative ale agricultorilor au declarat că autoritățile au uitat de producătorii agricoli, care au mare nevoie de ajutorul Guvernului. Potrivit lor, situația economică complicată din țară a avut un impact foarte negativ asupra fermierilor, iar autoritățile nu vor să-și asume nici un fel de responsabilitate pentru starea de lucruri în sectorul agrar.

25. România – cel mai mare consumator de produse agroalimentare moldovenești

Aflat într-o vizită în țara vecină, Ion Sula, ministrul Agriculturii, a declarat că România este în continuare cel mai mare consumator

de produse agroalimentare din Republica Moldova. Potrivit lui, țara noastră se bucură de un suport destul de constant din partea României.

26. Un nou format pentru Ziua Națională a Vinului

Pentru prima dată Ziua Națională a Vinului nu s-a desfășurat în capitală, din cauza protestelor politice care aveau loc în oraș. Manifestările dedicate Zilei Naționale a Vinului 2015 au avut un concept diferit față de anii precedenți. Astfel, în perioada 3-4 octombrie 2015, toți doritorii de a savura vinurile de calitate ale Moldovei, au avut posibilitatea să viziteze producătorii de vinuri la ei acasă.

27. A fost deschis un Centru de Apel pentru agricultori

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare a lansat la începutul lunii octombrie

un Centru de Apel. Potrivit responsabililor, acest centru va fi un instrument de comunicare la distanță și va oferi informații și consultanță în domeniul agroindustrial pentru toți doritorii. Puteți contacta Centrul de Apel pentru suport Informațional și Consultativ la numărul de telefon: (22) 50 20 20, în zilele de luni până vineri, între orele 08:00-17:00.

28. Uniunea Europeană susține economia moldovenească

Producătorii agricoli moldoveni vor putea exporta mai multe produse cereale în țările Uniunii Europene (UE). Comisia Europeană a majorat cotele de export pentru mai multe tipuri de produse moldovenești. Astfel, a fost aprobată extinderea accesului preferențial pe piața UE, peste volumele stabilite în Acordul de Asociere, pentru mai multe produse, în mare parte pentru cereale.

29. Sectorul agricol este în scădere

Activitatea agricolă din Moldova a înregistrat în 2015 o descreștere cu cel puțin 11%, susține Biroul Național de Statistică. Aceasta se explică prin reducerea volumelor de producție recoltată, ca impact a condițiilor climaterice extrem de nefavorabile. Totodată reprezentanții asociațiilor de agricultori, au organizat o conferință de presă pentru a face o analiză a anului agricol 2015. Situația agricultorilor nu este deloc bună au concluzionat aceștia, pierderile producătorilor fiind imense, mulți dintre ei aproape de faliment. Pierderile suportate de agricultori în anul 2015 se apropie de cifra de 6 miliarde de lei.

30. S-a scumpit energia electrică și gazele naturale

Din noiembrie tariful la energia electrică a crescut în medie cu 35%. Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (ANRE) a examinat rapoartele de audit ale furnizorilor, revenind la decizia sa de majorare a tarifelor din iulie, pe care o suspendase ulterior. Astfel, timp de câteva zile, în fața ANRE au avut loc proteste ale oamenilor revoltați de majorarea tarifelor. În scurt timp Agenția a mărit tarifele și pentru gazele naturale.

31. Are loc Forumul Național al Femeilor din Agricultură

În perioada 25-26 noiembrie 2015, la Chișinău s-a desfășurat Forumul Național al rețelelor de socializare a femeilor din agricultură din regiunile: Nord, Centru, Sud, Găgăuzia și Transnistria. Forumul Național al Femeilor din Agricultură a fost desfășurat în cadrul proiectului „Competitivitatea Agricolă și Dezvoltarea Întreprinderilor” (ACED), cofinanțat de Agenția SUA pentru Dezvoltare Internațională (USAID) și Corporația Provocările Mileniului Moldova (MCC). La forum au participat în jur de 150 de femei care activează în sectorul agricol din întreaga țară.

32. Două legi importante din „Pachetul agricol” au fost adoptate

Parlamentul a adoptat într-o ședință de la începutul lunii decembrie două legi importante din pachetul agricol. Legile adoptate se referă la: metodologia nouă de calcul a produselor petroliere și la comerțul produselor ușor alterabile. Prin adoptarea primului proiect de lege s-a schimbat metodologia de calcul al produselor petroliere în așa fel încât să se ia la bază prețul de pe bursa internațională. Fermierii vor avea dreptul să importe pentru necesitățile lor produse petroliere fără condiții speciale de licențiere.

Arina ROȘCA

ANUL 2015 A FOST UNUL DIFICIL PENTRU AGRICULTURĂ

La finele anului trecut, Ion Sula, fostul ministru în exercițiu al Agriculturii a făcut totalurile. Anul 2015 a fost unul destul de dificil pentru agricultorii din Republica Moldova, a declarat el. Din cauza condițiilor climaterice nefavorabile din 2015, a fost înregistrată o recoltă mai mică la toate culturile, comparativ cu anii precedenți. Ministrul în exercițiu a declarat totuși, că în pofida recoltelor mai mici din anul precedent, cauzate de secetă, securitatea alimentară și furajeră a țării au fost asigurate.

„Producătorii agricoli, în special cei de legume, fructe și struguri, au avut posibilitatea să comercializeze produsele la prețuri mai avantajoase. Dacă ne referim la struguri tehnici, am avut o calitate bună, în așa fel încât producătorii de vinuri să aibă în stocuri deja vinuri calitative din roada anului

2015”, a declarat Ion Sula. Ministrul a mai menționat că în anul 2015, unele companii nu au avut posibilitatea să-și exporte produsele pe piața din Federația Rusă din cauza embargourilor. În schimb, a început diversificarea piețelor, astfel încât producătorii și exportatorii au început să exporte în

mai multe țări ale Uniunii Europene.

La capitolul restanțe, Ion Sula a spus că în anul 2015, subvențiile nu au fost achitate integral. Unele surse susțin că peste 4 mii de fermieri așa și nu au primit subvențiile promise de stat, datoriile la care constituie aproximativ 500 de milioane de lei. Surse apropiate conducerii Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare spun că în 2016 agricultorii vor avea probleme cu plata impozitelor și salariilor, achitarea cu furnizorii resurselor necesare producerii agricole. „Datoriile vor fi incluse în suma fondului de subvenționare a producătorilor și avem o probabilitatea foarte înaltă ca în anul 2016 aproape tot

fondul de subvenționare va fi alocat pentru achitarea datoriilor anului 2015”, a explicat sursa. Ministrul Ion Sula s-a arătat însă optimist și spune că agricultorii care nu au beneficiat de plata subvențiilor în anul trecut, urmează să le primească anul curent.

În sectorul zootehnic, ministrul susține că situația a rămas aceeași. „Avem un șeptel de animale la nivelul anului trecut, este important ca în perioada de iarnă și până în vară să menținem acest șeptel ca să nu diminuăm din numărul de animale pe care le avem statistic în Republica Moldova”, a spus Ion Sula. Pentru anul 2016, ministrul își propune să continue procesul de modernizare a sectorului

agroalimentar, să substituiască importul de produse agroalimentare cu produse autohtone și să suplinească fondul de subvenționare a agricultorilor. La fel, o prioritate pentru minister este organizarea fermierilor mici și mijlocii într-un mediu de afaceri, pentru omogenizarea produselor și mărirea veniturilor în zonele rurale.

Pe de altă parte, aceleași surse din cadrul Ministerului susțin că așa și nu a fost modificată legislația fiscală

în privința scutirii agricultorilor de la plata impozitului pe venit. „Nici nu s-a examinat măcar cu titlu de alternativă varianta introducerii impozitului unic. Nu a fost aprobată legea cu privire la creditare facilă a sectorului agrar. Producătorii de carne rămân cu TVA 20%, majorat. De asemenea, cheltuielile fermierilor s-au majorat în medie cu 30-40% din cauza majorării tarifelor la resursele energetice”, a spus sursa.

A FOST MODIFICATĂ METODOLOGIA DE CALCUL A TARIFELOR LA GAZE

Consiliul de Administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică (ANRE) a introdus unele modificări privind metodologia de calcul a tarifelor la gazele naturale. Modificările au fost aplicate conform hotărârii Parlamentului din 20 noiembrie 2015: anularea „Amendamentului Furdul” la Legea cu privire la gazele naturale. Acesta prevedea că toate veniturile acumulate din gazul de tranzit rămân la „Moldovagaz”, iar cheltuielile legate de sistemul de transportare a gazului sunt suportate de către consumatorul final. Potrivit hotărârii aprobate de către Agenția de reglementare, consumatorii de gazele naturale nu vor mai suporta cheltuielile legate de transportarea acestuia.

Directorul ANRE, Sergiu Ciobanu, a declarat la ședință că agenția de reglementare va revizui tarifele la gazele

naturale pentru consumatori în direcția de reducere a acestora. Aceasta va intra în vigoare după publicarea în Monitorul oficial a modificărilor la metodologia de calcul a tarifelor la gazele naturale. Totodată, el a menționat că este prea devreme de a spune exact cu cât se vor micșora tarifele. În opinia unor experți independenți, reducerea tarifelor nu va depăși 5%.

În prezent persoanele care consumă până la 30 m³ gaze lunar achită 6,55 lei

pentru un cub, iar pentru gazul consumat în exces de 30 m³, tariful constituie 6,83 lei. Ultima dată ANRE a majorat tarifele la gazele naturale la data de 13 noiembrie 2015. Atunci tariful a fost majorat cu 15%, cu toate că compania furnizoare de gaze a prezentat calculele conform cărora tarifele urmau să fie majorate cu circa 30%, pentru a acoperi pierderile care au apărut în urma devalorizării leului. Începând cu sfârșitul anului 2009 până în toamnă a anului 2015 a acționat tariful care a fost calculat din cursul leului către dolarul american la nivel de 11,9 MDL:\$1, deși cursul real a ajuns la 20 MDL:\$1. Agenția de reglementare permanent amâna revizuirea tarifelor spre majorare din cauza „momentului politic nefavorabil - crizei, alegerilor parlamentare (30 noiembrie 2014), iar apoi alegerile locale (14 iunie 2015)”.

CEREALELE DE TOAMNĂ NU AU FOST AFECTATE DE ÎNGHEȚ

Îngețurile recente nu au afectat culturile cerealelor de toamnă, consideră Șeful direcției politici de producție și reglementări de calitate a produselor vegetale a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, Mihail Suvac. El a declarat că înghețuri de -25-30 de grade, care ar putea afecta culturile de toamnă, nu au fost înregistrate, astfel motiv pentru îngrijorare nu există. „Îngețurile de - 20

ferit așa o cultură tehnică, ca rapița, aproximativ 70% din suprafețe. „Dar aceasta nu este cultura noastră, despre ea trebuie să uităm. Întotdeauna există riscul că suprafețele plantate vor îngheța, dar întrucât aceasta este o „cultură profitabilă” agricultorii riscă. Inițial, aceasta a fost crescută pentru hrana bovinelor, în prezent animale nu avem și ei o lasă pentru semințe. Deoarece rapița este o plan-

de grade nu sunt groaznice, deoarece temperatura la nivelul nodului de încolțire a coborât doar până la minus nouă la norma admisibilă de minus 15-20 de grade”, a spus expertul.

Potrivit spuselor sale, suprafețele culturilor de toamnă constituie 350 mii de hectare, ceea ce este cu 7,5% mai mult decât în anul trecut. 287 mii de plantații sunt semănate cu grâu, iar 44 mii - cu orz.

Expertul a menționat că din cauza înghețurilor a su-

tă tehnică - ea epuizează solul. La noi floarea soarelui și sfecla de zahăr și așa depășesc suprafețele”, a spus Mihail Suvac.

Recolta culturilor de toamnă în anul 2015 s-a diminuat aproximativ cu 30%, iar volumul grâului de toamnă cultivat a fost recunoscut cel mai mic din ultimii cinci ani. El a acoperit „pragul securității alimentare”, constituind 850 mii tone, ceea ce este cu 250 mii tone mai puțin decât recolta din anul 2014.

CARTEA ROȘIE A MOLDOVEI CONȚINE MAI MULTE SPECII

În Moldova a apărut a treia ediție a Cărții Roșii, în care au fost incluse 219 specii de animale aflate pe cale de dispariție și 208 specii de plante, ceea ce este de două ori mai mult decât în ediția din anul 2001. Potrivit Ministerului Mediului, cartea cu multe ilustrații de animale și plante rare a fost tipărită în limbile română și rusă. De asemenea, cartea include 75 de specii de plante care anterior nu erau considerate rare, însă acum se află în pericol de dispariție și capitole noi cu specii rare de alge și ciuperci. „Tirajul cărții constituie 3 mii de exemplare, pe care noi le vom repartiza în școli, universități, biblioteci, organizații ecologice și în alte organizații. Dacă vom reuși să edităm un tiraj suplimentar, cartea va putea fi procurată în

magazine”, a spus reprezentantul ministerului, Lilia Eladii.

Potrivit spuselor directorului Grădinii Botanice din Chișinău, Alexandru Teleuță, motivul principal al dispariției plantelor este factorul uman: defrișarea pădurilor, pășunatul neautorizat al animalelor, braconajul, precum și lipsa de măsuri privind protejarea plantelor rare, care an-

terior nu erau pe cale de dispariție. Scopul principal al ediției este de a prezenta comunității științifice, societății și specialiștilor în domeniul ecologic documentul pentru studiul aprofundat al biodiversității și elaborarea unor măsuri pentru restaurarea și conservarea acesteia. Ediția nouă a fost finanțată de către Fondul Național Ecologic. La elaborarea cărții au participat specialiștii Grădinii Botanice, Institutului de Zoologie al Academiei de Științe și ai Universității de Stat.

Prima ediție a Cărții Roșii a fost publicată în anul 1976 și a inclus 50 specii de plante și animale rare. A doua a fost publicată în 2001 și a inclus 126 specii de plante și 116 rase de animale aflate în pericol de dispariție.

PIAȚA LOCALĂ INVADATĂ DE PRODUSE STRĂINE

Producătorii agricoli sunt îngrijorați de faptul că 35 de companii ucrainene au primit dreptul de a livra în Moldova carne și lactate. Autoritățile Moldovei au acordat dreptul de a importa pe piața moldovenească carne și lactate de producere ucraineană mai multor companii. Fostul ministru în exercițiu Ion Sula a declarat că situația trebuie discutată per ansamblu cu participarea tuturor părților implicate. La minister s-a convenit asupra întocmirii unui plan de acțiuni pentru protejarea producătorilor autohtoni.

Președintele Uniunii republicane a agricultorilor „UniAgroProtect”, Alexandru Slusari, a declarat în presă că livrările de produse din carne și lactate de origine ucraineană, vor înlocui pe piață producătorii moldoveni de aceste mărfuri. Potrivit lui, începând cu aprilie 2015 producătorii de carne sunt obligați să achite TVA de 20 %. „Producătorii agricoli din Ucraina până la anul 2016 au fost scutiți de plata TVA. Din anul 2016 întreprinderile din sectorul zootehnic sunt obligate să achite doar o pătrime din sumele TVA calculate, restul sumelor rămân la dispoziția întreprinderilor», a menționat el.

Totodată, el spune că prețurile la nutrețurile

pentru hrană în Ucraina sunt aproximativ cu 30% mai mici decât în Moldova. „Energia electrică este mai ieftină cu aproape 135% și gazele naturale - cu 16%”, a remarcat Slusari, afirmând că la toți factorii menționați este necesar de adăugat și problema controlului insuficient la hotare, ceea ce contribuie la creșterea contrabandei.

Potrivit mai multor reprezentanți ai asociațiilor agricole, în asemenea condiții producătorii autohtoni din domeniul procesării producției din carne și lapte nu vor suporta concurența cu importatorii din Ucraina, ceea ce va genera falimentele în lanț a producătorilor agricoli ai producției primare, în special zeci de mii

gospodării țărănești individuale.

Asociațiile agricultorilor au atenționat autoritățile despre această problemă încă în vara anului 2015, când au fost nevoite să închidă mai multe puncte de colectare a laptelui. Problema a fost discutată în cadrul așa numitului pachet agricol care, în pofida promisiunilor, a rămas nesoluționată. Astfel, pentru protejarea producătorilor autohtoni se propunea de a fi introduse taxe suplimentare la importul în Moldova a produselor similare din Ucraina și Belarus, cu condiția că importul din altă țară va crește cu peste 15%. În situația în care nicio con-

diție nu a fost îndeplinită, asociațiile propun introducerea taxelor vamale speciale, care măcar parțial al proteja producătorii autohtoni de carne și lactate.

În aceste condiții, zilele trecute la Ministerul Agriculturii, a avut loc o ședință, în care ministrul Ion Sula a discutat cu reprezentanții asociațiilor producătorilor de carne și produse lactate referitor la eventulul pericol a importurilor de produse de origine animală din Ucraina pentru piața locală și producătorii autohtoni. La ședință au participat viceministrul în exercițiu, Vladimir Loghin, directorul general interimar al Agen-

ției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, Grigore Porcescu, directorul executiv al Asociației Naționale a Producătorilor de Lapte și Produse Lactate, Carolina Linte, reprezentanții producătorilor de carne și produse lactate precum și reprezentanți ai ministerului.

În cadrul discuțiilor s-a vorbit despre posibilitatea inițierii unui program al sectorului, acțiunile care necesită a fi întreprinse pentru creșterea nivelului de igienă pe segmentul de producere a lactatelor, dar și despre necesitatea promovării produselor autohtone prin ridicarea nivelului de consum. „Noi avem semnat acordul de liber schimb cu

țările CSI, suntem membri a Organizației Mondiale de Comerț, avem semnat acordul de asociere la UE, și în principiu am deschis piața pentru toți, neavând nici o măsură de protecție a pieței interne și neavând posibilitatea de a accesa alte piețe”, a precizat directorul executiv al Asociației Naționale a Producătorilor de Lapte și Produse Lactate „Lapte”, Carolina Linte.

Ministrul în exercițiu Ion Sula a menționat că situația trebuie discutată per ansamblu cu participarea tuturor părților implicate. „Fluxul de mărfuri are un caracter sezonier. În sezonul iarnă – primăvară nu există supra-producere pe piață. Consider că avem timp suficient pentru sezonul viitor să venim cu măsuri de susținere a producătorilor autohtoni”, a menționat el. În concluzie s-a convenit asupra întocmirii unui plan de acțiuni pentru protejarea producătorilor autohtoni care să includă: evaluarea importurilor, inițierea procesului de aplicare a taxelor de import, intensificarea controlului la frontieră și alte acțiuni.

A.R.

AGENȚIA MOLDSILVA A ÎNCEPUT VÂNĂTOAREA RĂPITORILOR

Agenția gospodăriei silvice Moldsilva a început vânatul răpitorilor. Campania va dura până la 1 martie. Reprezentantul Moldsilva, Viorica Caciuc, a comunicat că vânatul pe terenurile fondului forestier și cinegetic gestionat de către agenție, are loc în zilele de sâmbătă și duminică, iar în fondurile de vânatoare arendate - în toate zilele săptămânii. „Necesitatea

reglării numerice a răpitorilor și combaterea dăunătorilor (câinilor, pisicilor hoinare, ciurilor sure, coțofenelor) a apărut din cauza numărului mare al acestora, precum și din pericolul de răspândire a rabiei și amenințările pentru fauna sălbatică. Înlăturarea acestora va crea condiții favorabile pentru reproducerea și dezvoltarea speciilor cinegetice de valoare înaltă”, a spus ea.

sunt: efectuarea reglării numerice a răpitorilor se poate practica nu mai devreme cu o oră înainte de răsăritul soarelui și nu mai târziu cu o oră după apusul soarelui.

În fondurile de vânatoare arendate, organizarea și controlul desfășurării acțiunii de reglare numerică a răpitorilor, combaterea dăunătorilor se pune în sarcina arendașilor, cu

participarea obligatorie a reprezentantului entității silvice subordonate, care are scopul de a monitoriza efectuarea acțiunii în cauză. Toți participanții la vânatoare sunt instruiți conform prevederilor „Regulilor la vânatoare” și „Instrucțiunilor cu privire la securitatea și sănătatea în muncă în timpul organizării, practicării și desfășurării acțiunilor de vânatoare în fondul forestier gestionat de Agenția Moldsilva”.

RECOMANDĂRI PENTRU ÎNGRIJIREA ANIMALELOR ÎN PERIOADA RECE

În contextul temperaturilor scăzute înregistrate în această iarnă, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare a venit cu unele recomandări pentru întreținerea animalelor în perioada rece. În aceste condiții, este necesar de ținut cont de necesitățile fiziologice ale animalelor, menținerea productivității lor, dar și de faptul că ele au de suferit din cauza frigului extrem.

Pentru a menține animalele într-o stare de sănătate optimă este necesar de acordat o atenție deosebită condițiilor de microclimat, dar și furajării adecvate. Hrana se administrează la timp, de dorit la discreție, iar calitatea acesteia trebuie să fie acceptabilă pentru a fi consumată cu plăcere. Cantitatea de hrană trebuie să fie suficientă pentru asigurarea necesităților fiziologice ale animalului, asigurarea producției obținute, plus un adaos de până la 10%. Totodată, nu trebuie de administrat prea mult furaj pentru a evita risipirea acestuia. Se administrează o cantitate mai mare de concentrate, din care prevalează boabele de porumb, deoarece acestea conțin un nivel sporit de energie metabolică.

Adăpatul animalelor se face la discreție și cu apă proaspătă,

dar caldă. În prezent se pot utiliza adăpători cu corp de încălzit încorporat, care mențin temperatura constantă a apei chiar și când temperatura de afară este mult sub zero grade. Condițiile de microclimat sunt la fel de importante. Astfel, animalele trebuie adăpostite și ferite de curenți puternici de aer rece și precipitații, aceasta însă nu înseamnă că ele trebuie închise ermetic în grajduri. Este absolut necesar să li se asigure aer proaspăt prin ventilație, dar a se evita formarea de curenți în încăperi. Umiditatea aerului trebuie menținută în limite 65-75 %, iar aceasta se obține prin evacuarea zilnică a dejecțiilor și aplicarea așternutului

uscat (paie, coceni, etc.). Pentru porcine stratul de așternut poate fi mai gros (peste 0,5 m), acestea se astupă cu paie și își mențin căldura. Nu trebuie de neglijat și iluminarea grajdului. Raportul dintre suprafața podelei și suprafața geamului trebuie să fie de cel puțin 1:10 sau 1:12.

La orice modificare a stării de sănătate sau de bunăstare a animalelor precum și la apariția unor modificări comportamentale, este important să anunțați urgent medicul veterinar. Nu efectuați transportarea animalelor în condiții meteo cu temperaturi foarte scăzute, vânt puternic și căderi de zăpadă, decât dacă este neapărat necesar.

SUBVENȚIONAREA ÎN ANUL 2015

Analizând evoluția situației politice și social-economice din anul 2015 în R. Moldova, putem afirma cu toată certitudinea că am avut parte de un an dificil. Instabilitatea politică și economică a fost resimțită în toate sferile de activitate ale statului, inclusiv în domeniul agriculturii. Sectorul agricol este unul primordial pentru economia națională, atât timp cât acesta rămâne a fi ramura principală a acesteia. Acestui sector îi revine practic cea mai mare parte a ajutoarelor din bugetul de stat, cât și din partea partenerilor de dezvoltare.

Existența unui mecanism de intervenție și subvenționare a sectorului agricol este un catalizator al creșterii investițiilor în acest sector. Perfecționarea sistemului de subvenționare în agricultură se află permanent în vizorul statului, eficientizarea acestuia reprezentând un instrument important în vederea sporirii competitivității și productivității sectorului agroindustrial, sporirii veniturilor producătorilor agricoli și reducerii sărăciei în mediul rural.

Apreciem faptul că în anul 2015, mărimea fondului de subvenționare a producătorilor agricoli, a crescut cu 45 300 000 lei. Conform legii bugetului de stat, mărimea fondului de subvenționare a constituit **610 mln. lei**, incluzând surse externe în valoare de 110 mln. lei din contul Programului Comisiei Europene de suport bugetar fiscal sectorial „Stimularea Economică a zonei Rurale”.

Domeniile de sprijin financiar din cadrul Fondului de subvenționare în anul 2015 și-au găsit argumentare, reieșind din necesitatea realizării obiectivelor Strategiei Naționale de dezvoltare agricolă și rurală pentru anii 2014 – 2020:

- creșterea competitivității sectorului agroalimentar, prin restructurarea și modernizarea pieței;
- asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale în agricultură;
- îmbunătățirea nivelului de trai în mediul rural.

Analizând executarea mijloacelor fondului de subvenționare, menționăm că în anul 2015, suma bugetată a fost valorificată pe deplin. Astfel, din 610 mln. lei 246,9 mln. lei au fost direcționate la stingerea datoriilor pentru anul 2014, achitate integral, iar 362,8 mln. lei reprezintă suma bugetată rămasă ca urmare a achitării restanțelor anului 2014 și care a fost utilizată la acoperirea cererilor de acordare a subvențiilor pentru anul 2015.

De menționat faptul că, în urma aprobării cu întârziere a legii bugetare în anul 2015, procesul de recepționare a cererilor pentru subvenționarea investițiilor a început abia la 1 iulie 2015 și a durat până la 31 octombrie a anului respectiv. Astfel, în perioada de referință, în cadrul AIPA au fost înregistrate 4051 de dosare de subvenționare, în sumă totală de 540,1 mln. lei. Dacă ne referim la perioada similară a anului 2014, în anul 2015 s-a înregistrat un număr de cereri mai mic, cu aproximativ 1200, iar ca sumă – cu aproximativ 300 mln. lei mai puțin. Acest lucru se explică

în primul rând, prin condițiile climatice dure în care au activat producătorii agricoli în anul 2015, consecințele embargoului impus în anul 2014, instabilitatea economică din țară, dar și din țările din regiune, precum și ca rezultat al impunerii unor noi reguli de subvenționare în vederea optimizării numărului de dosare, cum ar fi depunerea unui singur dosar de subvenționare pe măsura 1.7.1 (stimularea creditării producătorilor agricoli), depunerea dosarelor pentru procurarea tehnicii prin intermediul Programului 2KR/Mecagro doar la achitarea definitivă a obiectului investiției, instituirea plafoanelor pe măsura 1.5 (procurarea animalelor de prăsilă), măsura 1.7.2. (asigurarea subvenționată a riscurilor de producție în agricultură), micșorarea plafoanelor existente pe alte măsuri (1.4., 1.6.), etc., măsuri realizate în scopul realizării obiectivului de racordare a sumelor solicitate la sumele fondurilor aprobate anual prin legea bugetului de stat.

STATISTICA CERERILOR ȘI DOSARELOR

Din numărul total de cereri recepționate și procesate la data de 31 decembrie 2015, circa 180 dosare, în sumă totală de 51 mln. lei au fost respinse ca fiind neeligibile. Astfel, la situația de azi, putem vorbi de un număr total de solicitări de 3870 de cereri eligibile, în sumă totală de 490 mln. lei, care până la data de 31.12.2015, au fost examinate și autorizate în proporție de 70%, adică peste 2600 de solicitări acceptate, în sumă totală de 362,8 mln. lei, care au fost transmise spre plată către Trezoreria de Stat.

Pentru o mai bună claritate, menționez că au fost autorizate și transmise spre plată toate cererile înregistrate începând cu prima zi de recepționare și cele depuse aproximativ până la data de 20.10.2015 și care s-au încadrat în mijloacele bugetare prevăzute în Legea bugetului de stat. Dosarele de subvenționare depuse în intervalul de timp 20.10. – 31.10.2015, în număr de aproximativ 1300 de solicitări, în valoare de aproximativ 140 mln. lei, se află în proces de examinare, nu și de autorizare, or, conform prevederilor punctului 166-169 al Regulamentului privind modul de utilizare a mijloacelor Fondului de subvenționare a producătorilor agricoli pentru anul 2015, autorizarea subvențiilor se efectuează în limita Fondului de subvenționare a producătorilor agricoli disponibil. În cazul epuizării mijloacelor fondului de

subvenționare, AIPA va stopa procesul de autorizare, până la o eventuală suplinire a acestui fond.

CÂND VOR VENI SUBVENȚIILE?

Desigur, întrebarea de bază care îi preocupă în acest moment pe producătorii agricoli, mai cu seamă pe acei agricultori cererile cărora au fost autorizate spre plată, dar până acum nu și-au primit subvenția, este când într-un final vor putea primi aceste plăți? Vreau să Vă comunic că din totalul dispozițiilor de plată remise spre executare Trezoreriei de stat, în mărime de 362,8 mln. lei, au fost executate doar **56,4 mln. lei, pentru 215 beneficiari. Restul 306,4 mln. lei, pentru 2 385 beneficiari stau în așteptare fiind înregistrate în sistemul trezorerial.**

Mai nou, începând cu ziua de luni, 18 ianuarie, au început a fi restituite pentru reperfectare, ținând cont de trecerea Trezoreriei la noul sistem – IBAN. Astfel, dispozițiile de plată vor fi înaintate repetat, urmând a fi achitate, în limita cheltuielilor bugetare aprobate conform bugetului provizoriu aprobat pentru 2016. De menționat că AIPA, deja a demarat procesul de colectare a noilor conturi de la fiecare solicitant de subvenții, astfel, rugăm producătorii agricoli să se implice activ într-o urgență perfectării și prezentării la AIPA a acestor conturi.

Ne exprimăm convingerea că toate datoriile anului 2015 – 306,4 mln. lei depuse la Trezorerie până la 31.12.2015, plus cele aflate încă în examinare în valoare de aproximativ 140 mln. lei (cererile depuse la finele lunii octombrie neautorizate la data de 31.12.2015), vor fi achitate într-un termen rezonabil, iar odată cu investirea noului Guvern, va fi aprobată cât de curând Legea bugetului de stat pentru 2016, astfel încât să soluționăm întreaga problemă legată de subvenționarea anului 2015.

COMPENSAȚIILE PENTRU PRODUCĂTORII DE FRUCTE

La capitolul compensații pentru producătorii de fructe care au suportat pierderi de pe urma embargoului impus de Federația Rusă, lucrurile stau mai bine. Reamintim că în iulie 2015, a fost lansată componenta „Compensații pentru Susținerea Vânzătorilor” al proiectului MAC-P, care a venit să susțină producătorii de fructe și struguri afectați de restricțiile impuse de Federația Rusă la export în 2014, oferindu-le sprijin financiar în formă de compensații la fructele și strugurii destinați procesării. Valoarea componentei a fost de 12 milioane de dolari SUA.

Conform Acordului, eligibili pentru acordarea sprijinului financiar au fost producătorii de fructe și struguri, persoane fizice și juridice, care dețin în proprietate sau în folosință plantații pomicole de măr sau prun, sau plantații viticole ce nu depășește suprafața de 15 ha. Mărimea sprijinului financiar este: 1,93 lei/kg pentru mere; de 1,35 lei/kg pentru prune; de 1,54 lei/kg pentru struguri soiuri europene și de 0,77 lei/kg pentru struguri de tip „Isabella”, la o recolta medie per hectar

pentru mere de până la 40 t/ha; pentru prune de până la 18 t/ha și pentru struguri de viță de vie de până la 12 t/ha. Acordarea sprijinului financiar este efectuată prin intermediul Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură.

Astfel, peste 6 mii de fermieri din toată țara au depus cereri de alocare a compensațiilor din cadrul acestei componente. Suma totală a compensațiilor solicitate este de peste 56 mln. lei, dintre care 36,7 mln. lei au fost deja transferate către fermieri. În proces de perfectare a dispozițiilor de plată au mai rămas circa 1300, care vor fi trecute până la finele lunii ianuarie – prima decadă a lunii februarie 2016. Întârzierea se explică iarăși prin existența problemei legate de necesitatea reperfectării conturilor după sistemul nou IBAN.

REGULAMENTUL DE SUBVENȚIONARE PENTRU 2016

În această ordine de idei, menționăm că Ministerul Agriculturii deja a aprobat componența Comisiei de lucru, privind elaborarea noului Regulament pentru anul 2016, care a avut și câteva ședințe. Totodată, fără a avea o cifră a fondului de subvenționare este dificil de elaborat un document atât de important, mai ales ținând cont de situația anului 2015, cu datorii de peste 400 mln. lei neachitate. De menționat faptul că, potrivit propunerilor de buget pentru anul 2016, discutate încă la începutul lunii septembrie, valoarea fondului de subvenționare a producătorilor agricoli în anul 2016 ar constitui 1 mlrd. Lei, un lucru extrem de benefic, o sumă fără precedent, ceea ce ar permite stingerea datoriilor și asigurarea finanțării cererilor anului 2016.

Ca obiectiv de bază în elaborarea noului Regulament va fi menținerea măsurilor de sprijin statuate în Strategia de Dezvoltare 2014 – 2020, adică aceleași măsuri ca și în anul 2015, cu ajustările operate reieșind din experiența și realitățile anului 2015, problemele și dificultățile întâmpinate. În continuare, vom pune accent pe investițiile în obținerea producției cu valoare adăugată înaltă, stimularea investițiilor efectuate în zonele rurale, susținerea tinerilor fermieri și a grupurilor de producători, etc. Vom acorda o atenție sporită îmbunătățirii procesului de administrare, prin eliminarea actelor inutile, micșorării termenilor de examinare, mai ales în partea ce ține de verificările și controalele în teren, debirocratizarea și transparența lor și nu în ultimul rând, îmbunătățirea interacțiunii dintre agricultori/asociații de agricultori, pe de o parte și AIPA de cealaltă parte.

În încheiere ne exprimăm speranța că noul Regulament va cuprinde modificările necesare pentru a asigura o conlucrare eficientă între producătorii agricoli și Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, fapt care va contribui la o dezvoltare continuă a agriculturii în R. Moldova.

Nicolae CIUBUC
Director adjunct al Agenției de Intervenție și Plăți în Agricultură

AGROinform a sărbătorit

15 ani de activitate

În ziua de 22 decembrie 2015, Federația Națională a Agricultorilor din Moldova AGROinform, a sărbătorit 15 ani de activitate. La evenimentul festiv au participat oficiali moldoveni, membri, parteneri, colegi și prieteni ai AGROinform. Programul evenimentului a fost unul informal, unde luările de cuvânt ale invitaților s-au îmbinat cu recepția propriu-zisă. Cu această ocazie a fost editată și o broșură aniversară.

Alexei Ivanov, președintele Federației AGROinform a declarat că 15 ani este o cifră importantă în viața unei organizații. „Federația noastră a fost fondată în anul 2000, perioadă când avea loc privatizarea în masă a terenurilor.

fermieri, a reușit să creeze un parteneriat solid, pentru a putea apăra drepturile producătorilor agricoli.

Iurie Hurmuzachi, vicedirectorul AGROinform, moderatorul evenimentului, a declarat că din anul 2006 organizația a început să

du-ne în diferite Comisii. Atunci când ne-a fost greu ca organizație, la fel am fost susținuți și ajutați”.

Ion Sula, fostul ministru în exercițiu al Agriculturii și Industriei Alimentare, a felicitat conducerea Federației pentru o activitate îndelungată de 15 ani, menționând că AGROinform și-a îndreptățit pe deplin misiunea – de a promova interesele agricultorilor și de a le oferi posibilități de dezvoltare continuă. „Performanța o vedem în rezultatele dvs, pentru care a fost depusă foarte multă muncă pe parcursul anilor. Federația nu doar a instruit producătorii agricoli, dar a venit și cu capacitatea de a consolida agricultorii într-o singură platformă, care împreună cu alte organizații, le-a apărut interesele”. Ministrul în exercițiu a reconfirmat angajamentul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare de a continua dialogul, și a exprimat deschiderea pentru dezvoltarea și consolidarea acestui parteneriat în toate formele posibile. „Împreună, am depus eforturi considerabile întru depășirea dificultăților din anul 2015. Am colaborat activ pentru implementarea obiectivelor de dezvoltare ale sectorului agroalimentar al Republicii Moldova, în ve-

derea modernizării acestuia și atingerii unui nivel de performanță similar celui al statelor-membre ale Uniunii Europene”.

ACTIVITATE CONTINUĂ TIMP DE 15 ANI

Iurie Hurmuzachi a specificat că organizația a activat timp de 15 ani, continuu, fără nici cea mai mică pauză. „Timp de 15 ani nu au fost stopate activitățile nici pentru o secundă, iar acest lucru a costat mari eforturi. Nu a

fost ușor, nu a fost greu – a fost o provocare. Activitatea continuă a organizației, în mare măsură se datorează persoanei care și-a dedicat viața organizației, a jertfit timp, sănătate, capacități, pentru ca să asigure această continuitate,

Aurelia Bondari, director executiv”.

Directorul executiv al AGROinform, Aurelia Bondari, a declarat: „Avem o zi specială, pentru că celebrăm a 15-a aniversare

în domeniul subvenționării. Totodată, directorul AIPA a menționat că, experiența acumulată pe parcursul a 15 ani de activitate este un bun exemplu de urmat și pentru alți parteneri. „Funcționarii publici vin și se duc, iar fermierii sunt cei care neapărat trebuie să insiste asupra necesității și inevitabilității unei continue modernizări a sectorului agricol alături de așa parteneri ca AGROinform”, a menționat Petru Maleru.

Federația Națională a Agricultorilor din Moldova AGROinform este o rețea de 15 organizații regionale, orientate spre dezvoltarea economică a localităților rurale prin oferirea asistenței în dezvoltarea afacerilor, marketing, aplicarea tehnologiilor avansate, precum și reprezentarea intereselor membrilor săi, prin promovarea unor politici de dezvoltare durabilă a mediului rural. AGROinform este o organizație non-guvernamentală, non-profit, apolitică care și-a început activitatea de la ideea de a oferi producătorilor agricoli informație și consultanță în aplicarea tehnologiilor, relațiile funciare, administrarea exploatațiilor agricole, accesarea creditelor, cooperarea fermierilor și marketing.

rilor. A fost printre primele organizații care venea cu ajutoare pentru fermieri. Necesitatea de a avea o consultanță, îndrumare, ajutor logistic și profesional, a dus la crearea AGROinform”. Potrivit lui, organizația a fost creată pentru a ajuta agricultorii să devină fermieri adevărați, care vor putea concura cu cei europeni. Alexei Ivanov a mai spus că AGROinform împreună cu alte organizații de

practice mai des activitățile de lobby și reprezentarea intereselor, care au evoluat treptat, odată cu sporirea numărului de membri. „Am început o colaborare strânsă cu autoritățile, Guvernul etc. Dacă să mă refer la ultima perioadă de colaborare cu Ministerul Agriculturii, vin să precizez că totdeauna am fost ascultați și ni s-a acordat suport după posibilități. Am căutat împreună soluții, implicân-

alături de dvs. Sunt 15 ani de efort conjugat, de mii de ore muncite, de succese și constrângeri. Ne-am asumat uneori angajamente foarte înalte și am implementat lucruri destul de dificile, dar vreau să zic cu mândrie că, curajul și perseverența sunt răsplătite. Atunci când încercăm să evaluăm această perioadă înțelegem că drumul care a fost parcurs a lăsat în urmă roade”.

Petru Maleru, directorul Agenției pentru Intervenții și Plăți în Agricultură a mulțumit pentru conlucrarea fructuoasă între AIPA și AGROinform, care a adus doar rezultate remarcabile

TRACTORUL PE GAZ METAN - UN EXPERIMENT PENTRU ALT NIVEL

Una dintre cele mai mari provocări ale constructorilor de mașini agricole este capacitatea de a reduce costurile consumului, păstrând în schimb capacitatea, puterea utilajului. Exact pe acest segment, cel mai curajos pas pare să îl facă compania „New Holland”, care recent a prezentat un tractor inovator alimentat cu gaz metan.

Ideea celor de la „New Holland” nu este deloc nouă întrucât constructo-

rul se joacă cu acest prototip încă din 2013, când a fost prezentat oficial

pentru prima dată, la scurt timp după ce un model similar fusese dezvăluit de constructorii de la „Steyr”. La acea vreme, „New Holland” vorbea despre modelul T6.140, un tractor cu 136 de cp. Totuși, prototipul nu a ajuns niciodată să intre în producție așa cum se anunță destinul celei mai noi versiuni – T6.175, mult îmbunătățită până la 179 de cp.

Tractorul pe gaz metan de la „New Holland” are toate caracteristicile unui T6 convențional, însă avantajul folosirii unui carburant mult mai ieftin – chiar gratis pentru fermele cu stații de biogaz. Astfel, versiunea pe gaz prezentată de „New Holland” este prevăzută cu nouă depozite de gaze, adică o capacitate totală de 300 de litri (echivalen-

tul a 52 de kilograme) de gaz metan sub presiune, ceea ce este suficient pentru ca mașina agricolă să funcționeze aproximativ o jumătate de zi.

FERMELE CU STAȚII DE BIOGAZ, CELE MAI INTERESATE

Folosirea tractorului cu gaz metan la muncile agricole are principalul avantaj că reduce drastic costurile. Economia variază între 20 și 40% față de un echipament identic cu motor diesel, spune producătorul. Noul model de tractor pe gaz ar urma să fie disponibil pe piață peste circa 5 ani, beneficiind deja de un interes ridicat din partea fermelor de animale dotate cu stații de producere a biogazului.

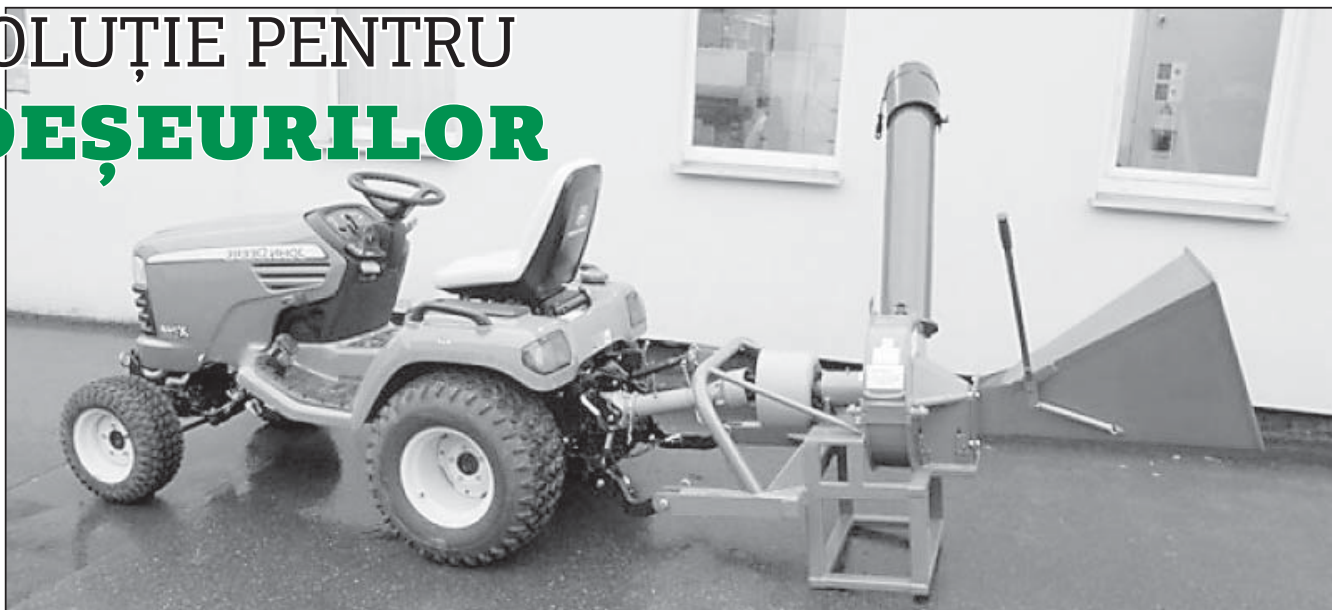
Totuși, de precizat că pentru a folosi biogazul propriu – care conține doar 51% metan, este nevoie de o filtrare suplimentară pentru a se atinge nivelul de 98% metan necesar alimentării tractorului. În lipsa unor astfel de instalații, alimentarea de la pompele de la care își iau

gazul metan și mașinile va fi soluția cea mai ieftină și mai convenabilă pentru fermierii care vor opta pentru noul utilaj. Să nu uităm un lucru foarte important: „New Holland” promite că prețul tractorului pe gaz va fi similar cu cel al modelului pe motorină și putere similară!

CEA MAI IEFTINĂ SOLUȚIE PENTRU RECICLAREA DEȘEURILOR DIN LIVADĂ

După curățitul copacilor din livezi, agricultorii se confruntă cu problema crengilor rămase. Întrebarea lor este ce să facă cu ele? Vor fi adunate cu tractorul la capătul rândului și apoi arse, astfel poluând atmosfera? Sau le vor toca cu un tocător cu ciocane și cheltui pentru aceasta multă motorină pentru a obține curat în livadă.

Compania Ozonteh IMPEX S.R.L. a prezentat la expoziția Moldagrotech a treia soluție pentru problema crengilor, pe care o consideră cea mai rațională dintre toate. Utilajul prezentat este un mărunțitor de crengi cu numele PIRANIA. Folosirea acestui utilaj permite colectarea crengilor rămase după curățitul copacilor din livezi și pădure, resturi ce nu le folosește nimeni. Totul se face operativ cu sinecosturi mici de operare.

PRINCIPIUL DE LUCRU CU ACEST UTILAJ ESTE FOARTE SIMPLU:

- La curățirea copacilor crengile sunt aranjate cât de cât, pentru ca ulterior să fie ușor luate una după alta;
- Tractorul se apropie de grămadă și un muncitor încarcă în Mărunțitor creangă după creangă. Important de atenționat că productivitatea utilajului de mărunțit prezentat, este foarte mare, de până la 5 metri cubi pe oră,
- Tocătura rezultată este în formă de bucăți mari, cam de 12 cm lungime și este colectată direct în saci;
- La sfârșitul zilei de muncă tractorul încarcă toți sacii în remorcă și îi transportă la depozitare și uscat, iar ulterior agricultorul poate să ardă bucăți mari de lemn în cazanul de acasă fără să cumpere lemne sau să achite gazul.

MĂRUNȚITORUL ESTE FOARTE INTERESANT PENTRU CĂ:

- Mărunțește crengi până la 7-8 cm în diametru inclusiv ramificații – deci poate toca toate deșeurile din livezi și pădure, pentru că tot ce are o grosime mai mare de 8 cm nu mai este deșeu, ci crengi pe care oamenii și așa le colectează;
- Mărunțește crengile în bucăți mari - ce permite folosirea lor direct ca lemn de foc, în același timp mărunțitorul are o productivitate mare, de 5 metri cubi pe oră;
- Pentru o oră de lucru un tractor consumă cam 2 litri de motorină, pe o zi de lucru consumă în jur de 20 litri de motorină, inclusiv pentru transport, timp de o zi de lucru poate colecta cam 40 metri cubi de mărunțitură de crengi.

PENTRU INFORMAȚII SUPLIMENTARE
NU EZITAȚI SĂ NE CONTACTAȚI:
E-mail: ozonteh@gmail.com
www.tehnicaagricola.md

Ozonteh IMPEX S.R.L.

Mob.: 0698 98 123 - Nicolae
mob.: 0685 98 250 - Nicolae
mob.: 0698 98 987 - Ion

Avem în promoție TOCĂTOARELE DE CRENGI ȘI RESTURI ÎN VIE ȘI LIVADĂ

În prezent beneficiați de preț promoțional. Este posibilă achitarea și în rate, timp de 6 luni fără % suplimentare

OPORTUNITĂȚI DE FINANȚARE A SECTORULUI VITIVINICOL

Stimați producători agricoli, Unitatea Consolidată pentru Implementarea și Monitorizarea Programului de Restructurare a Sectorului Vitivinicol, Vă informează despre oportunitatea de finanțare a companiilor cu profil vitivinicol și celor din sectorul conex din creditul acordat Guvernului Republicii Moldova de către Banca Europeană de Investiții (BEI) pentru realizarea Programului „**Filiera Vinului**”, soldul mijloacelor disponibile fiind de circa **32.2 milioane de euro**, care pot fi solicitate pe parcursul anilor **2016-2017**.

Luând în considerare necesitatea stringentă a sectorului în modernizare și tehnologizare, Unitatea Vă îndeamnă să utilizați oportunitatea existentă oferită sectorului vitivinicol și celui conex din RM în cadrul Programului „Filiera Vinului”, fapt ce va avea impact direct asupra îmbunătățirii calității și consistenței vinului produs în Moldova.

Vă informăm, că Programul „Filiera Vinului” actualmente gestionează:

1. „Linia de Credit” (credite investiționale) pe un termen maximum de 10 ani, perioadă de grație maximum 4 ani, dobânda anuală la credite oferite în euro până la 6 %. Suma minimă a unui credit este de 25 mii euro, suma maximă fiind de 7 mln. euro pentru un beneficiar. Creditele se acordă prin: BC „Energbank” SA; BC „Mobiasbank-Groupe Societe Generale” SA; BC „Procredit Bank” SA; BC „Comertbank” SA.

2. „Linia de Credit” (achiziția strugurilor) pe un termen maximum de 5 ani, perioadă de grație maximum 2 ani, dobânda anuală la credite oferite în euro până la 3.73 %. Suma maximă a creditului pentru un beneficiar este de 600 mii euro. Creditele se acordă prin intermediul Ministerului Finanțelor.

3. „Operațiuni de leasing financiar”, care vor fi lansate de curând, oferind agenților economici din ramura vitivinicolă și din industria conexă posibilitatea de procurare a utilajului și echipamentului prin intermediul companiilor de leasing locale. Prima instituție parteneră prin intermediul căreia se va implementa această componentă este compania ICS „Raiffeisen Leasing” SRL.

Pentru informații suplimentare, Vă rugăm să ne contactați la numărul de telefon: 0 22 260903 – Departamentul Creditare-Leasing al Unității de implementare a Programului „Filiera Vinului” și să accesați site-ul Programului „Filiera Vinului”: www.winemoldova.md.

Vă așteptăm la adresa: mun. Chișinău, str. Calea Basarabiei 18, etajul II, biroul 1.

PROGRAMUL „FILIERA VINULUI”

CREDITE PENTRU COMPANIILE VITIVINICOLE

Unitatea Consolidată pentru Implementarea și Monitorizarea Programului de Restructurare a Sectorului Vitivinicol, informează despre oportunitatea de creditare a companiilor cu profil vitivinicol în scopul finanțării mijloacelor circulante - procurării strugurilor de soiuri tehnice de la producătorii locali de struguri, din creditul în mărime de 75 milioane euro acordat Guvernului Republicii Moldova de către Banca Europeană de Investiții (BEI) pentru realizarea Programului „Filiera Vinului”.

Toți agenții economici din sectorul vinicol (cu excepția celor ce deja au contractat credite pentru mijloace circulante în valoare de 600 mii euro), indiferent de faptul dacă au beneficiat anterior sau nu de credite în cadrul Programului „Filiera Vinului” sunt eligibili și pot accesa credite începând cu luna ianuarie 2016, pentru achiziționarea strugurilor ce vor fi recoltați în toamna acestui an. Astfel, vinificatorii au posibilitatea unică de a sprijini crescătorii de struguri încă de la primele lucrări în plantațiile de vie.

pot fi toți agenții economici din sectorul vinicol, indiferent de faptul dacă au beneficiat anterior sau nu de credite în cadrul Programului;

- Fondurile vor fi utilizate exclusiv pentru procurarea strugurilor de la producătorii de struguri locali;

- Pentru a fi considerați eligibili pentru finanțare, beneficiarii trebuie să prezinte la Unitatea de implementare a Programului unul sau mai multe contracte de achiziții standardizate semnate între beneficiari și crescătorii de struguri;

- Modelul standardizat al contractului de achiziție a strugurilor va fi ridicat de către vinificatorii de la Unitate;

- BEI va accepta finanțarea până la 50% din contractele de achiziție semnate, suma maximă cumulativă de finanțare fiind de 600 000 euro, celelalte 50% din suma contractelor de achiziție de struguri semnate vor fi achitate de către beneficiar din sursele proprii;

III. Etapele de finanțare:

- Depunerea formularului de participare la Unitatea de implementare a Programului;

- Emiterea Avizului de eligibilitate de către Unitate;

- Depunerea la Ministerul Finanțelor (MF) a dosarului de finanțare, care va include: cererea privind acordarea împrumutului; planul de afaceri model simplificat; informația despre activele care pot fi gajate pentru achitarea împrumutului; copia certificatului de înregistrare a beneficiarului, eliberat de Camera Înregistrării de Stat; bilanțul contabil al beneficiarului la ultima perioadă de gestiune; descifrarea datoriilor creditoare și debitoare ale beneficiarului; certificatul privind datoriile față de banca în care se deservește beneficiarul;

- Examinarea dosarului beneficiarului de către MF;

- Aprobarea creditului pentru finanțarea achiziției strugurilor de către MF;

- Aprobarea creditului pentru finanțarea achiziției strugurilor de către BEI;

- Acordarea creditului;

IV. Facilitățile fiscale aplicate în cadrul Programului:

- Cota TVA „ZERO”, care se aplică de către furnizorii autohtoni pentru livrarea pe teritoriul țării a mărfurilor și serviciilor finanțate în cadrul Programului.

Luând în considerație cele menționate mai sus, Vă îndemnăm să vă adresați la Unitate pentru orice informație și suport în scopul accesării resurselor BEI disponibile pentru finanțarea companiilor cu profil vitivinicol și celor din sectorul conex.

Pentru informații suplimentare, Vă rugăm să ne contactați la numărul de telefon 0 22 260903 – Departamentul Creditare-Leasing al Unității și să accesați site-ul Programului „Filiera Vinului”: www.winemoldova.md.

Vă așteptăm la adresa: mun. Chișinău, str. Calea Basarabiei 18, etajul II, biroul 1.

UN NOU SEDIU DESTINAT AGENȚIEI NAȚIONALE PENTRU SIGURANȚA ALIMENTELOR

Sediul renovat al Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor (ANSA) a fost inaugurat la finele anului 2015. Prezent la ceremonie, Ion Sula, fostul ministru în exercițiu al Agriculturii și Industriei Alimentare, a mulțumit donatorilor pentru suportul acordat în renovarea sediului ANSA. Ion Sula a declarat că noul sediu va deveni un simbol al siguranței alimentelor.

„De-acum înainte toți angajații Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor vor avea posibilitatea să fie concentrați într-un singur sediu. Anterior angajații erau amplasați în două sedii diferite și din punct de vedere al managementului era dificil să conduci această instituție. Era o barieră și pentru producătorii agricoli”, a precizat Ion Sula.

Importanța deosebită a evenimentului se datorează inclusiv faptului că această clădire reprezintă un monument de arhitectură, artă și istorie de însemnătate locală, edificat în 1904 pentru secția de Construcții a Cărmuirii Guberniale din Chișinău. Restaurarea clădirii a fost posibilă datorită

finanțării din partea Proiectului Agricultura Competitivă în Moldova (MAC-P), în special în cadrul componentei sale „Managementul Siguranței Alimentelor”. În cadrul acestei componente proiectul MAC-P acordă suportul necesar Guvernului Republicii Moldova în modernizarea sistemului de management al siguranței alimentelor și racordarea acestuia la standardele europene, reconstrucția și dotarea a două laboratoare pentru siguranța alimentelor, acreditarea laboratorului CRDV Sănătatea Animală, implementarea sistemelor informaționale în domeniul veterinar, construcția a 4 Puncte de Inspecție la frontieră și

reconstrucția și dotarea tehnică a sediului ANSA.

Proiectul MAC-P, lansat în 2012 cu suportul financiar al Băncii Mondiale, al Guvernului Suediei și Fondului Global de Mediu, sprijină acțiunile ample de reformă, care vizează creșterea competitivității la export, atragerea de investiții și realizarea integrării

comerciale mai strânse cu UE. În special, proiectul susține agenda Guvernului de reformă în domeniul siguranței și calității alimentelor, eforturile de îmbunătățire a oportunităților de piață pentru agricultori prin

suport investițional (pentru modernizarea infrastructurii post-recoltare) și sprijin pentru dezvoltarea instituțională (crearea și consolidarea grupurilor de producători), precum și eforturile de a integra utilizarea de bune practici agricole și de management durabil al terenurilor. Sloganul proiectului „Soluții inteli-

gente pentru performanță” reflectă obiectivul acestuia de a oferi agricultorilor suport logistic și financiar în consolidarea capacităților de gestionare durabilă a terenurilor agricole, prelucrarea și ambalarea produ-

selor agricole și facilitarea accesului pe piață.

Reconstrucția și restaurarea clădirii a început în vara anului 2014, proiectul fiind realizat de către o echipă de arhitecți din Republica Moldova, în timp ce lucrările propriu zise au fost efectuate de către un consorțiu de companii de construcție din Moldova și România, care posedă o vastă experiență în restaurarea monumentelor de arhitectură. Lucrările de restaurare au cuprins întreaga clădire, de la subsol până la acoperiș, inclusiv elementele arhitecturale, care au fost restabilite din nou în baza schișelor vechi și fotografiilor păstrate.

Pentru a fi păstrată

integritatea imobilului, în proiectul de reconstrucție a fost inclus și blocul locativ situat în clădirea istorică. În opinia arhitecților, calitatea lucrărilor de restaurare efectuate, îi va garanta clădirii istorice din str. Kogălniceanu o viață de încă cel puțin 100 de ani. Bugetul lucrărilor de reconstrucție și restaurare, dotare a birourilor, sălilor de conferințe și a altor spații interioare cu tehnica și mobilierul necesar este de 58 milioane lei, dintre care 19 milioane lei sunt acordate de către ANSA, iar 39 milioane lei de către proiectul Băncii Mondiale Agricultura Competitivă în Moldova (MAC-P).

CUM A VARIAT EXPORTUL DE VIN ANUL TRECUT

Exportul de vin spre CSI a scăzut, iar spre țările occidentale și asiatice s-a majorat considerabil. În primele 10 luni ale anului trecut, s-a înregistrat o scădere cu 21% a exportului de vinuri îmbuteliate destinate țărilor CSI, față de aceeași perioadă a anului 2014. Totodată a fost înregistrată o creștere cu 24% a exportului de vinuri îmbuteliate destinate țărilor occidentale.

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, a comunicat că în același timp exportul de vin în Federația Rusă a crescut cu 40%. E de menționat că anul trecut a fost reluat treptat exportul către Rusia, după o perioadă de mai bine de un an, timp în care partea rusească a instituit embargo.

În total, volumul vinurilor îmbuteliate exportate în țările CSI a constituit

peste 11 milioane de litri pentru perioada ianuarie – octombrie 2015. Cea mai

mare cantitate a plecat spre Rusia, peste 4 milioane de litri. Urmează Ka-

zakhstan, Ucraina, Belarus, Kirgizstan și Tadjikistan.

În 10 luni ale anului precedent s-a înregistrat o creștere cu 24% a exportului de vinuri îmbuteliate destinate țărilor occidentale, constituind peste 15 milioane de litri. Cea mai mare cantitate a mers spre Polonia. După care urmează Cehia, România, Slovacia, Letonia, Germania, Lituania, Marea Britanie, Estonia Bosnia

și Herțegovina. De asemenea, a crescut exportul de vin în China cu 87%, în Japonia – cu 73%, și în SUA – cu 13% față de 10 luni ale anului 2014. Cât privește exportul vinului în vrac, pentru primele 10 luni ale anului 2015, a fost înregistrată o creștere cu peste 10% față de aceeași perioadă anului 2014, volumul total exportat fiind de peste 62,5 milioane de litri.

COTELE DE EXPORT SPRE UE RĂMÂN NEACOPERITE

Exportul mai multor produse din Moldova spre piața Uniunii Europene, cum ar fi cel de struguri, mere, roșii, nu acoperă cotele prevăzute în Acordul de Asociere. Potrivit responsabililor din cadrul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, exportul produselor agroalimentare pe piața UE este determinat de unele constrângeri precum reluarea parțială a exporturilor pe piața Federației Ruse. La fel, exportul este determinat și de nivelurile mai favorabile a prețurilor pe piața CSI. În aceste condiții, producătorii

au o tendință de revenire pe piețe tradiționale de export. De asemenea, menținerea embargoului pentru importul produselor agroali-

mentare din UE pe piața Federației Ruse contribuie la suprasaturarea pieței UE și acces mai dificil pentru noi țări exportatoare pe

pieță, precum și prețuri mai puțin favorabile.

Potrivit datelor MAIA cu privire la cantitățile de produse exportate spre UE în 9 luni ale anului trecut, producătorii din Republica Moldova au exportat spre UE aproape 24 de tone de roșii, în valoare de circa 11 mii de dolari. Principalele țări în care s-au exportat roșii moldovenești sunt Lituania și România. Cota de roșii prevăzută în Acordul de Asociere este de 2 mii de tone. Usturoi, deși documentul prevede o cotă de 220 de tone, nu s-a exportat deloc.

La fel, în perioada 1 ianuarie-1 octombrie 2015, struguri de masă în stare proaspătă s-au exportat într-o cantitate de peste 6 mii de tone, în valoare de 1,6 milioane de dolari. Țările spre care au mers strugurii de masă din Moldova sunt România, Estonia și Spania. Cota de export fără taxe a strugurilor de masă este de 10 mii de tone. Acordul prevede și posibilitatea de a exporta fără taxe în UE 500 de tone de suc de struguri, dar în perioada ianuarie-septembrie 2015 nu s-a exportat deloc.

În 9 luni ale anului tre-

cut producătorii moldoveni au exportat aproape 620 de tone de mere proaspete în UE, în valoare de peste 200 de mii de dolari. Cota prevăzută în Acordul de Asociere este de 40 de mii de tone. Țările care au importat mere moldovenești sunt România, Grecia și Bulgaria.

Din cele 10 mii de tone de prune proaspete prevăzute în Acord, producătorii moldoveni au exportat spre UE aproape 3 mii de tone în valoare de 898 de mii de dolari. Țările care au importat prune din Moldova sunt România, Cehia și Bulgaria.

CUM CONSTRUIM O SERĂ SUBTERANĂ

Sera subterană are doar acoperișul afară, iar pereții sunt îngropați în pământ datorită faptului că solul păstrează o temperatură constantă, undeva la 16 grade, cam pe la 1 metru adâncime, chiar dacă afară termometrul arată cu minus. Pentru a construi o seră subterană, trebuie ales un loc cât mai însorit pe toată perioada anului. Orientarea ar trebui să fie de la Est la Vest. Săpătura trebuie să aibă cel puțin 1 metru adâncime. Pereții trebuie să fie puțin înclinați pentru a nu se dărâma.

Perețele de nord al serei trebuie să fie mai înalt decât cel din sud, deoarece în felul acesta iarna o să captați toată căldura soarelui, iar vara, acesta va reflecta soarele. Acoperișul trebuie să aibă 39 grade înclinație de la nord la sud. Folosind pământul săpat construiți perețele de nord al serei,

astfel încât acesta să fie rezistent. Acest perete va proteja acoperișul de vânturile puternice de nord pe timpul iernii. De asemenea, îngropați folie de plastic pe toată suprafața acestui perete, pentru a evita infiltrațiile de apă, astfel evitați inundarea serei subterane. De asemenea, lipiți de

pereți puteți așeza saci de rafie plini cu pământ pentru o mai buna rezistență. După ce ați terminat cu săpatul și aveți pereții asigurați, dar și o parte plată pentru cultură, începeți să faceți planul pentru alei micuțe, de maxim 40 cm lățime, pentru a

putea merge printre rândurile cu legume. Înainte de a adăuga pământul fertil pentru plante, adăugați minim 30 cm de pietriș pe toată baza serei. Acest strat de pietriș va avea rolul de a drena surplusul de apă din sera subterană.

Deasupra, în jurul acoperișului, faceți șanțuri micuțe și folosiți tuburi de plastic, sau chiar folie, pentru a crea șanțuri de drenaj. Făcând acest lucru veți proteja sera subterană de inundație. În același timp, în funcție de lățimea serei, luați în calcul și acoperișul. E simplu și ieftin de făcut, ținând cont că este doar din folie de plastic și lemn. De exemplu, dacă sera are o lățime de 3 metri, atunci un singur rând de stâlpi pe mijloc e suficient.

Pentru a evita pierderile de căldură, indicat este să faceți acoperișul dublu, adică să aibă 2 straturi

de folie groasă cu spațiu de minim 10 cm între ele. Puteți face acest lucru folosind lemne puțin mai groase pentru acoperiș. Folia care o îngropați în perețele de nord, o aduceți pe sub lemnele acoperișului și o scoateți prin partea de sud. În acest mod apa se va scurge în șanțurile de drenaj făcute mai devreme. Deasupra lemnului puneți altă folie și astfel o să aveți între, un spațiu în care se va acumula aer cald și va menține căldura din interiorul serei mai bine.

groasă. Trebuie să aveți o intrare bine protejată contra ploii. Această intrare pe timpul verii este folosită și pentru aerisire. Mai faceți încă o aerisire în cealaltă parte a serei, pentru a avea o ventilație corespunzătoare pe timpul verii.

După ce ați terminat toate aceste pregătiri nu mai rămâne decât să vă ocupați de paturile de legume. Aceste paturi fiecare le face după cum dorește. Avantajele unei sere subterane sunt numeroase. În ea iarna se păstrează o tempe-

Dacă sera subterană este mult mai lată, atunci trebuie să gândiți acoperișul în așa fel încât să nu cedeze când e vânt mai puternic, ploaie torențială sau zăpadă. Folia folosită pentru acoperiș să nu fie o folie prea subțire. Încercați să folosiți o folie cât mai

ratură constantă mult mai ridicată decât cea de afară. Vara este mai răcoare puțin decât afară, iar umiditatea este mult mai mare. Se pot cultiva legume sau anumite fructe pe toată perioada anului. Costurile de construcție sunt foarte mici, iar producție este multă.

CE FACI ÎN IANUARIE, PENTRU A AVEA ALBINE SĂNĂTOASE

Ianuarie pentru apicultură este o lună în care iernarea albinelor este în plină desfășurare, având caracteristicile ei specifice. Din punct de vedere apicol, albinele trec în a doua perioadă a iernării, atunci când începe „pregătirea” pentru noul sezon apicol. Zilele însorite cu temperaturi care stimulează zborul de curățire, sunt o adevărată binecuvântare pentru albine și implicit pentru stupar, după cum spun specialiștii apicultori.

Spre sfârșitul lunii, temperatura din centrul cuibului (ghemului de iernare) crește cu aproximativ 10°C de la 24-25° la 34-35°C, favorabilă debutului creșterii de puiet ca urmare a zborurilor de curățire efectuate și a unui consum de hrană crescut: de la 0.7-0.8 kg cât se înregistrează în primele luni de iernare la aproximativ 1-1,5 kg miere, odată cu începerea creșterii puietului în funcție de puterea familiei de albine și de condițiile exterioare.

Pentru o iernare cât mai bună a familiilor de albine, apicultorul trebuie să acționeze în mai multe direcții. Să verifice periodic stupina pentru prevenirea deranjării și neliniștirii familiilor de albine, ca urmare a atacului unor animale sau păsări cum ar fi: șoareci, păsări de curte, ciocănitori, pițigoi, vrăbii.

Să supravegheze modul de iernare al familiilor de albine prin:

- analiza zumzetului albinelor, prin controale au-

ditive periodice (ascultarea familiilor cu ajutorul unui tub de cauciuc cu diametrul de 0,8-1 cm);

- analiza diferitelor resturi, a cantității de albină moartă găsită pe jos, în fața urdinișului, a resturilor scoase de pe fundul stupului (cu ajutorul unei sârme îndoite sau cu ajutorul „foii de control” pusă pe fundul stupului) ori de câte ori timpul permite acest lucru;

- îndepărtarea fără zgomot a gheții și a zăpezii neafânate de pe scândurelele de zbor ale stupilor, desfundarea urdinișurilor de albinele moarte și eventual așternerea în fața stupilor a unui strat subțire de paie sau frunze pe care să se poată așeza albinele atunci când execută zboruri de curățire; verificarea poziției stupilor; prepararea și administrarea turtelor de șerbet de zahăr și a plăcilor

de zahăr candi sau de miere cristalizată familiilor de albine care au fost introduse la iernare fără suficiente rezerve de hrană;

- repararea, curățirea, dezinfectarea stupilor și a inventarului apicol, vopsirea stupilor; încheierea și însârmarea ramelor; completarea materialului apicol prin achiziție în funcție de planul de producție și dezvoltare pe anul care vine.

Constatați stările anormale ale stupului și remediați-le. În ceea ce privește percepția și interpretarea zumzetului albinelor ca indicator în aprecierea stării familiilor de albine, se cunoaște că un zumzet moderat și uniform arată că familia de albine este în stare bună și iernarea decurge normal, un zumzet puternic arată că familia este în suferință (boală, dăunători), un zumzet slab

asemănător foșnetului de frunze, arată că familia este înfometată (fie nu mai are rezerve de hrană fie acestea sunt dispuse de așa natură că albinele nu le pot aborda din cauza temperaturii prea scăzute), iar un zumzet prelung, neuniform în intensitate, plângător, indică absența mătci. Când zumzetul este foarte slab sau nu se percepe aproape deloc se va interveni, fără a abuza, prin lovirea cu mâna a peretelui din față al stupului; dacă albinele răspund printr-un zumzet puternic care încetează numaidecât înseamnă că familia iernea-

ză în condiții bune.

Mortalitatea exagerată a albinelor poate fi rezultatul unei iernări cu multe albine batrâne, a unor boli sau dăunători, a unor familii fără matcă sau lipsa hranei. Prezența șoarecilor poate fi stabilită după prezența cadavrelor de albine fără capete, roase, prezența excrementelor de șoarece, rumeguș de ceară în cantitate exagerată pe fundul stupului și la urdiniș. Prezența albinelor umede, mușcate, arată că în stup este prea multă umiditate, deci există o ventilație deficitară.

TEMPERATURILE SCĂZUTE PREZINTĂ UN RISC PENTRU SĂNĂTATE

Temperaturile scăzute afectează sănătatea tuturor celor care nu se protejează corespunzător. Categoriile mai vulnerabile la ger sunt: copiii și vârstnicii; persoanele cu afecțiuni cardiace, neurologice, respiratorii, vasculare, diabet zaharat, infecții, malnutriție; persoanele care activează în spații deschise (comercianții ambulanți din piețe); persoanele fără adăpost.

Pentru a preveni consecințele nefaste ale acțiunii temperaturilor scăzute asupra sănătății, Centrul Național de Sănătate Publică recomandă mai multe măsuri și reguli simple de protecție și comportament în perioada rece a anului.

Evitați deplasările în spații deschise și expunerea la frig. În cazul în care este necesară deplasarea în spații deschise, utilizați mijloace de protecție adecvate: căciulă, fular, mănuși, încălțăminte și îmbrăcăminte caldă. Locuințele vor fi încălzite corespunzător (18-22°C), evitând utilizarea în aceste scopuri a instalațiilor de încălzire improvizate, care pot duce la intoxicații cu monoxid de carbon sau incendii.

Consumați alimente bogate în proteine – carne, ouă, lapte, leguminoase uscate; grăsimi nesaturate – uleiuri vegetale, semințe, fructe oleaginoase; fructe și legume, care prin aportul de vitamine, cresc imunitatea organismului. Evitați consumul băuturilor alcoolice (alcoolul induce vasodilatarea periferică și sporește pierderile de căldură a organismului, determină somnolență și scade reacțiile de apărare).

Este necesar ca persoanele care desfășoară activități în aer liber, în frig, periodic să consume ceai cald – 0,5-1 litri/tură. În cazul deplasărilor cu camionul (autoturismul) trebuie să vă asigurați cu lichide (apă, ceai) și alimente pentru 24 de ore, precum și păături pentru a vă încălzi la necesitate. Pentru a nu admite declanșarea decompensării maladiilor, în special a afecțiunilor cardiace și respiratorii cronice, persoanele vârstnice în condiții de temperaturi scăzute trebuie să evite deplasările și frecvența locurilor aglomerate.

Acordați atenție în special copiilor – aceștia nu trebuie lăsați să aștepte în interiorul autovehiculelor parcate sau să fie transportați pe distanțe lungi în vehicule fără posibilități de climatizare sau neechipate corespunzător. Evitați deplasarea pe porțiunile acoperite cu gheață.

Adresați-vă imediat la medicul de familie în cazul apariției primelor semne de răceală (febră, tuse, dureri în gât, dureri musculare etc.) și degerături. Informați autoritățile cu privire la existența unor persoane cu

nevoi speciale (vârstnice, singure sau care locuiesc în zone greu accesibile) pentru a se dispune măsurile de asistență adecvate.

EFFECTUL FRIGULUI ASUPRA ORGANISMULUI

În perioada rece crește riscul de îmbolnăvire, iar organismul și imunitatea lui sunt mai scăzute. Răcelile și gripa sunt cele mai frecvente afecțiuni care apar odată cu frigul. Frigul determină constricția (restrângerea) vaselor de sânge de la nivelul extremităților (picioare, mâini, nas). Acestea atrag sângele cu temperatură mai mare, lucru care provoacă reducerea celulelor albe din sânge, responsabile pentru combaterea infecțiilor. Rezultatul este că vor apărea probleme cu mâinile și picioarele reci și va crește riscul de îmbolnăvire cu virusuri deoarece imunitatea scade.

Frigul și umezeala sunt cauzele care readuc în această perioadă în prim-plan durerile reumatismale și disconfortul resimțit la nivelul articulațiilor și oaselor. Cele mai dese afecțiuni articulare care se agravează iarna sunt reumatismul, artroza (la nivelul articulațiilor vor apărea dureri matinale agravate la efort, umiditate și frig, însoțite de rigiditatea articulației cu limitarea mișcărilor) și spondiloza (o formă

de reumatism degenerativ produsă de uzura discurilor intervertebrale). Pentru a reduce durerile se recomandă persoanelor care suferă de această problemă să evite în primul rând frigul.

Iarna este un anotimp care afectează negativ și pielea. Pe lângă faptul că frigul acționează în mod direct asupra tegumentelor și soarele din timpul iernii este destul de periculos. Acest lucru se datorează faptului că zăpada reflectă aproape 90% din razele solare, de 4-5 ori mai mult decât apa. Riscul de a face arsuri solare este crescut și iarna. La fel, iarna se pot produce frecvent afecțiuni ale ochilor. Reflexia luminii în stratul de zăpadă poate provoca lezarea globilor oculari. De aceea pentru protecția ochilor dv. folosiți ochelari de sticlă cu protecție pentru luminozitate puternică. Acești ochelari sunt necesari chiar dacă sunteți purtător de ochelari de vedere, deoarece aproximativ 20% din razele solare trec prin lentile.

Degerăturile sunt afecțiuni care se produc în general în sezonul rece afectând mâinile, picioarele, nasul, urechile etc. Se prezintă ca plăci roz-violacee, ușor tumefiate (umflate) și infiltrate. Tegumentul la acest nivel este neted, întins, lucitor și rece, iar la apăsare culoarea roșie-violacee dispare. Majoritatea bolnavilor au prurit (mâncărimea pielii) care se transformă în durere, mai ales atunci când încălzirea se face brusc. Degerăturile

apar la persoanele care sunt expuse unor temperaturi foarte scăzute. Riscul de apariție a degerăturilor este însă mai ridicat la persoane care au anumite carențe alimentare, cele mai importante în acest sens fiind carențele de vitamine A, B, D, PP și de grăsimi. Pot de asemenea să apară frecvent la cei care au anumite afecțiuni ca: TBC, tulburări endocrine, tulburări vasculare, ovariene, tiroidiene, etc.

FRIGUL AJUTĂ TOTUȘI SĂNĂTATEA

Surprinzător, dar adevărat, în unele cazuri frigul poate ajuta sănătatea. Cel mai cunoscut caz în care temperaturile reci vindecă este în caz de entorse, luxații sau traumatisme diverse. Se știe că aplicarea unei pungi de gheață pe locul afectat ajută la calmarea durerii (care de cele mai multe ori este violentă în aceste cazuri) și la reducerea inflamației. Frigul poate avea efecte benefice și în alungarea durerilor de cap. Pentru aceas-

ta se freacă ușor tâmpilele cu o bucată de gheață învelită într-o batistă. În cazul arsurilor, senzația de usturime și durere se atenuează dacă rana și zona care o înconjoară se introduc sub un jet ușor de apă rece (de aproximativ 10 grade) și se lasă timp de 10 minute. Apa rece împiedică arsura să afecteze țesuturile din profunzime.

De asemenea, în dermatologie, pentru îndepărtarea negilor sau petelor colorate de pe piele, se folosește o substanță la o temperatură foarte joasă (la - 173 grade C), și anume azotul lichid. Frigul ajută la slăbit. Oricât de ciudat ar părea, studiile arată că este adevărat. Explicația este simplă: un adult consumă în medie 2400 de calorii pe zi. Din această cantitate 1400 de calorii sunt arse de organism pentru a-și menține temperatura la 37 de grade. Dacă corpul nostru stă însă la o temperatură mai scăzută organismul va consuma mai multe calorii ca să se păstreze la temperatura de 37 de grade, rezultatul fiind pierderea kilogramelor suplimentare.

DEPENDENȚA DE DULCIURI LA COPII

Părinții trebuie să controleze cantitatea de zahăr pe care o consumă copiii. O campanie de sănătate sugerează că cei mici consumă acest produs de trei ori mai mult decât doza minimă permisă. Mai exact, un copil de cinci ani consumă pe parcursul unui an o cantitate de zahăr echivalentă cu greutatea corpului său. Părinții sunt îndemnați să controleze obiceiurile nesănătoase ale copiilor lor, care ulterior le pot afecta sănătatea. În ajutorul acestora, Guvernul din Anglia urmează să publice strategia cu privire la obezitatea copiilor. Documentul

presupune introducerea unui impozit pentru băuturi dulci și alimente, ceea ce va ajuta părinții să-și țină copii departe de alimentele care le pot îmbolnăvi micuții, scrie The Telegraph.

În acest sens a fost inițiată și o campanie de sănătate publică în Anglia, care atenționează părinții că un copil de cinci ani ar trebui să consume nu mai mult de cinci cuburi de zahăr pe zi. În realitate însă cei mici în trecut această doză de trei ori. Pe parcursul unui an, un copil cu vârsta cuprinsă între patru și zece ani consumă în jur de 5.500

de cuburi de zahăr.

Cu cât copiii cresc, se mărește și doza maximă de zahăr admisă pentru aceștia – câte șase cuburi pentru copiii de zece ani și câte șapte cuburi pentru cei de la 11 ani în sus. Tot

în cadrul strategiei de reducere a obezității copiilor, oficialii englezi au lansat și o aplicație gratuită, care informează cât zahăr conțin alimentele pe care le consumăm. Asta pentru a încuraja părinții să preia

controlul asupra consumului de zahăr a familiilor lor. Aplicația funcționează în felul următor – se scanează codul de bare de pe produse, iar pe ecranul telefonului apare cantitatea de zahăr din acest produs, măsurat în cuburi și grame.

Având în vedere că consumul de zahăr a crescut în rândul copiilor, cariile dentare au devenit problema cea mai frecventă pentru cei mici. Pe de altă parte, zahărul se face vinovat și de obezitate. Datele arată că unul dintre cinci copii din Anglia este supraponderal sau obez, deși nu a atins vârsta de zece

ani. Oficialii din sănătate au cerut anterior familiilor să renunțe la sucuri și piureuri din fructe, deoarece acestea generează creșterea consumului de zahăr. Specialiștii spun că doza maximă de suc admisă este de un pahar de suc pe zi, și nu mai mult. Sucurile din fructe și băuturile acidulate reprezintă cea mai mare sursă de zahăr pentru copii, spun studiile în nutriție din Anglia. Anul trecut, Guvernul a înjumătățit limitele de zahăr zilnice recomandate, în urma unor avertismente cu privire la ratele de înalte de obezitate

CERCETĂTORII VOR SĂ AFLE DACĂ PE MARTE POT CREȘTE CARTOFII

Cartoful, una dintre principalele culturi în scop alimentar pe plan mondial, este protagonistul unui proiect prin care NASA și Centrul internațional al cartofului (CIP) din Lima vor încerca să afle dacă această plantă poate fi cultivată pe Marte, potrivit Agenției de știri AFP.

„În Peru avem cel mai mare număr de varietăți de cartofi de pe planetă, între 4.000 și 5.000, precum și deșertul La Joya, care are multe similitudini cu solul marțian”, afirmă omul de știință peruan Julio Valdivia-Silva, participant la proiect. Cartoful peruan, care poate crește la o altitudine de peste 4.000 de metri, a fost ales pentru că este un tubercol foarte rezistent care a reușit să se implanteze în majori-

tatea ecosistemelor lumii, explică acesta.

În 2014, cercetătorul Wiegner Wamelink de la Wageningen University (Olanda) a plantat 14 soiuri de plante în condiții de sol asemănătoare celor de pe Marte. În acel sol „marțian”, produs de NASA pe baza solului vulcanic din Hawaii, plantele au crescut. Deși acea imitație a solului marțian era imperfectă, experimentul sugera că nu era imposibil să se cultive plante

pe Marte. Proiectul cartofului marțian va pune la încercare primele varietăți chiar în luna ianuarie. La proiect colaborează oameni de știință din cadrul NASA, cercetători ai CIP și un specialist din Dubai (Emiratele Arabe Unite).

„Dorim să facem ceva multidisciplinar, care să implice biologi sau biotehnologi, dar și experți în electronică sau geochimie, pentru că vrem să imităm condițiile marțiene de radiație, cantitatea de CO₂ din atmosferă sau presiunea”, afirmă acesta. În plus, „dacă nu va fi posibil să facem cartofi să crească în acest sol,

vom încerca sistemul aeroponic de cultură, care nu are nevoie de pământ”.

La Centrul internațional al cartofului se va crea un spațiu „cu condițiile atmo-

sferice, temperatura, gravitatea, solul și nivelurile de radiație comparabile” celor de pe Marte, spune Julio Valdivia Silva. Potrivit cercetătorului peruan, CIP (Centrul internațional al cartofului) a ales nouă varietăți de cartofi pentru prima fază a proiectului, ale cărei rezultate vor fi cunoscute în luna martie.

Un rezultat bun va fi acela de a ști că o plantă a crescut, iar apoi se va putea trece la faza următoare, apreciază Julio Valdivia Silva.

Solul marțian poate fi toxic pentru plante. Conține perclorați, care fac posibil ca apa să curgă pe planetă la temperaturi sub zero, dar prezența acestora ar trebui să fie redusă pentru ca plantele de pe Pământ să poată să crească pe Marte. Apoi, va trebui ca oamenii de știință să se ocupe de alte aspecte, precum efectul gravitației. Centrul internațional al cartofului, fondat în 1971, este unul dintre cele mai mari centre din lume dedicate cercetării științifice a acestor plante.

ÎN THAILANDA PĂDURARI SE ANTRENEAZĂ PRECUM SOLDAȚII

În Thailanda, „braconierii” lemnului nu se sfiesc să folosească arme de foc împotriva celor angajați să apere pădurea.

La rândul lor, pădurarii sunt nevoiți să se antreneze precum soldații pentru a putea face față situației. În pădurile din estul Thailande,

luptele dintre pădurari și cei care fură lemn din arii protejate sunt extrem de dure, sfârșindu-se în unele cazuri și cu moartea celor angajați să protejeze pădurile. Jurnaliștii publicației The Guardian au urmărit poveștile lor și au identificat cauza care stă la baza conflictului: cererea crescută de mobilă de lux din lemn de trandafir de pe piața chinezească.

Lemnul de trandafir este extrem de căutat de producătorii de mobilă, datorită culorii sale roșiatice. Acesta se mai găsește în pădurile protejate din Thailanda, Laos, Vietnam și Cambodgia, însă ar putea dispărea în următorul deceniu, din cauza tăierilor ilegale. În ultimii ani, frecvența delictului a crescut cu 850%. Pentru a împiedica acest scenariu dezastruos, pădurarii se antrenează ca niște adevărați soldați. Învăță tehnici pentru auto-apărare, patrulă, arestarea infractorilor și identificarea armelor și a substanțelor explozibile. De asemenea, sunt instruiți în privința legislației forestiere, a propriilor drepturi și a metodelor de cartografiere prin GPS. Cu toate acestea, anul trecut, infractorii au omorât 5 pădurari.

CUM AU INFLUENȚAT DEZASTRELE NATURALE PRODUCȚIA DE CEREALE

Din cauza secetelor și a căldurii excesive, omenirea a pierdut între anii 1964 și 2007 aproximativ 3 miliarde de tone de cereale, adică 10% din producția totală. Odată cu acestea, a consumat inutil apă, combustibil, energie și pământ, emițând gaze cu efect de seră, fără însă a hrăni pe nimeni. Secetele și valurile de căldură din țările lovite de dezastre naturale au redus cu o zecime producția de orez, grâu, porumb și alte cereale, în perioada 1964 – 2007. Anunțul a fost făcut de jurnaliștii de la New York Times, iar estimarea aparține unor cercetători de la 3 universități din Canada și Marea Britanie.

Aceștia au publicat recent, în revista științifică „Nature”, un studiu referitor la impactul fenomenelor meteo extreme asupra productivității sectorului agriculturii cerealiere. Pentru a-l realiza, au comparat date despre 2.800 de dezastre naturale cu informațiile Organizației Națiunilor Unite

pentru Alimentație și Agricultură (FAO) despre producția a 16 cereale cultivate în 177 de țări.

Astfel, au descoperit că secetele au redus producția de cereale cu 10%, în timp ce valurile de căldură – cu 9%, ambele fenomene ducând la pierderea a 3 miliarde de tone de cereale. Totodată, cercetătorii au remarcat faptul că inundațiile și perioadele reci nu au influențat productivitatea în sectorul agricol.

Pierderile înregistrate nu au fost uniforme: în țările dezvoltate din America de Nord, Europa și Australia, unde se cultiva unitar, au fost mai mari – de până la 20%; în America Latină, însă, diversitatea plantațiilor a diminuat impactul fenomenelor meteo extreme.

Deși reducerile nu par covârșitoare, autorii studiului au explicat ce înseamnă ele pentru o economie care nu reușește să asigure necesarul de hrană populației din întreaga lume. „Nu ne prea gândim la impact, dar orezul, grâul și porumbul asigură mai mult de 50% dintre calorii la nivel global. Pierzând 10% din producție, emitem inutil gaze cu efect de seră și folosim degeaba apă, combustibil, energie și pământ, fără să hrănim pe nimeni”, susțin cercetătorii. Studiul mai avertizează că impactul unor astfel de fenomene asupra agriculturii va fi din ce în ce mai mare, odată cu intensificarea schimbărilor climatice.

TURCIA BLOCHEAZĂ COMERȚUL CU OVINE PENTRU ROMÂNI

Romania are un motiv în plus să nu mai cumpere legume din Turcia, pentru că această țară le blochează comerțul cu ovine. Deși Turcia este unul dintre cei mai mari furnizori de legume de pe piața românească, această țară le pune permanent vecinilor noștri bețe în roate când vine vorba despre exportul de ovine în viu și mai ales în carcasă. Mai exact, turcii se opun acestui tip de tranzit pe teritoriul țării lor.

Motivul pentru care Turcia nu-i lasă pe români să ajungă cu oile în Orientul Mijlociu este unul foarte simplu: își protejează proprii fermieri. Astfel, potri-

Institutul Național de Statistică, are un efectiv situat puțin peste 10 milioane de capete. Oierii din România pot exporta doar animale vii în țările arabe, deși

vit ministrului Achim Irimescu, Turcia deține o populație de ovine ce ajunge la 25 de milioane de capete, în timp ce în România, potrivit datelor furnizate de

există infrastructura necesară pentru a transporta carcase. Tocmai pentru că nu le este permis decât exportul de animale vii, crescătorii români de ovine

pierd foarte mult la preț, de cele mai multe ori primind și sub 7 lei pe kilogram.

„Turcia se încrâncenează să se opună și tranzitului cârnii de ovine din România în carcasă, ceea ce nu e normal. Am depus multe eforturi pentru a liberaliza măcar tranzitul prin Turcia cu camionul. Turcia are prețuri mult mai mari decât noi la carnea de ovine și are o populație de 25 milioane de ovine și atunci sigur că fiecare stat se apără cu mijloacele pe care le are la dispoziție. Eu mi-aș dori să exportăm măcar animale în carcasă, nu în viu. Pe rețeaua Iordania, interesul este pentru animale vii și, din păcate, prețurile discutate sunt foarte mici, undeva până în 7 lei”, a declarat Achim Irimescu.

WWW.AGRAVISTA.MD

TE INFORMEAZĂ LA TIMP,
OFERINDU-ȚI CELE MAI BUNE
ARGUMENTE ÎN ORICE NEGOCIERE!

MUȚI PRODUCĂTORI S-AU CONVINS
**CĂ ESTE MULT MAI GREU
SĂ VINZI PRODUSUL
LA UN PREȚ CONVENABIL,
DECÂT SĂ PRODUCI**

Federația Agricultorilor AGROinform prezintă prețurile săptămânale angro la fructe și legume pe 5 piețe din Moldova
Informația despre prețurile săptămânale o puteți accesa pe www.agravista.md 21.01.2016

Denumirea produsului	Piața agricolă Edineț			Piața angro Bălți			Piața angro Chișinău (Albișoara)			Piața agricolă Ungheni			Piața agricolă Cahul		
	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu
LEGUME															
Ardei dulce	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40.00	50.00	45.00	-	-	-
Cartofi	4.50	6.00	5.00	4.00	7.00	5.50	5.50	7.00	5.50	5.00	8.00	7.50	5.00	6.00	5.00
Castraveți	-	-	-	36.00	36.00	36.00	-	-	-	38.00	40.00	40.00	-	-	-
Ceapă galbenă	8.50	9.00	8.50	7.00	9.00	8.00	8.00	8.50	8.00	8.00	10.00	9.00	8.00	9.00	8.00
Ciuperci Păstrăv/Veșenca	-	-	-	28.00	28.00	28.00	-	-	-	40.00	40.00	40.00	-	-	-
Ciuperci Champignon	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40.00	40.00	40.00	35.00	35.00	35.00
Morcov	7.00	8.00	7.50	5.00	9.00	7.00	8.00	9.00	8.00	7.00	9.00	8.00	8.00	8.00	8.00
Ridiche neagră	6.00	6.00	6.00	6.00	7.00	6.00	8.00	8.00	8.00	6.00	7.00	7.00	-	-	-
Roșii de seră	-	-	-	40.00	40.00	40.00	-	-	-	35.00	40.00	40.00	-	-	-
Sfeclă de masă	6.00	6.00	6.00	5.50	7.00	6.00	7.00	8.00	7.00	7.00	8.00	7.00	7.00	8.00	7.00
Usturoi	-	-	-	-	-	-	40.00	45.00	40.00	45.00	55.00	50.00	-	-	-
Varză	8.00	8.00	8.00	7.00	9.00	7.50	-	-	-	8.00	9.00	9.00	7.00	7.00	7.00
Varză conopidă	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15.00	20.00	20.00	-	-	-
Varză de pechin	-	-	-	14.00	14.00	14.00	-	-	-	10.00	15.00	15.00	-	-	-
FRUCTE															
Banane	-	-	-	-	-	-	22.00	24.00	22.00	-	-	-	-	-	-
Grepfrut	-	-	-	-	-	-	18.00	19.00	18.00	-	-	-	-	-	-
Lămâi	-	-	-	27.00	27.00	27.00	25.00	27.00	25.00	-	-	-	-	-	-
Mandarine	-	-	-	22.00	25.00	25.00	20.00	20.00	20.00	-	-	-	-	-	-
Mere	5.00	8.00	6.00	6.00	9.00	7.00	7.00	9.00	7.00	5.00	7.00	7.00	7.00	8.00	7.00
Mere Golden	-	-	-	9.00	9.00	9.00	8.00	9.00	8.00	8.00	12.00	10.00	9.00	10.00	10.00
Mere Idared	6.00	6.00	6.00	6.50	7.00	7.00	7.00	8.00	7.00	6.00	8.00	8.00			
Mere Richard	8.00	8.00	8.00	13.00	14.00	14.00	8.00	10.00	8.00	10.00	15.00	15.00	9.00	12.00	10.00
Miez de nucă	-	-	-	-	-	-	-	-	-	75.00	120.00	115.00	-	-	-
Pere	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5.00	10.00	8.00	-	-	-
Piersici	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Portocale	-	-	-	-	-	-	17.00	18.00	17.00	-	-	-	-	-	-
Prune uscate	-	-	-	28.00	28.00	28.00	-	-	-	30.00	40.00	35.00	-	-	-
Struguri albi de masă	-	-	-	12.00	14.00	14.00	-	-	-	15.00	20.00	20.00	-	-	-
Struguri de masă Moldova	-	-	-	16.00	18.00	18.00	-	-	-	10.00	15.00	10.00	-	-	-
Struguri roșii de masă	-	-	-	40.00	40.00	40.00	-	-	-	15.00	20.00	20.00	-	-	-

OFERTE COMERCIALE

Perioada 1 - 21 ianuarie 2016

OFERTE

Produs / Serviciu	Preț	Cantitate	Contacte
Mere Golden	15 000 MDL	50 t	or. Chișinău, str. Traian 23/1, ap. 406; Telefon: 236 92518; 0 699 33055; Email: serbuscoolga@gmail.com
Porumb	3 500 MDL	200 t	s. Petrești, r-ul Ungheni; Telefon: 0 236 42276; 079041155; Email: snisteriuc@mail.ru
Grâu	4 000 MDL	200 t	s. Petrești, r-ul Ungheni; Telefon: 0 236 42276; 079041155;
Faină de grâu		30 t	orașul Fălești; Telefon: 025923865; 079017227; panifcoop@rambler.ru
Porumb	3 500 MDL	200 t	s. Răuțel, raionul Fălești; Telefon: 068654422; Email: ivalamsagro@rambler.ru
Grâu alimentară	3 700 MDL	100 t	s. Navârneț, raionul Fălești ; Telefon: 0259 73431; 069213297; Email: victor_gheni1959@rambler.ru
Grâu	3 700 MDL	100 t	satul Catranic, raionul Fălești; Telefon: 025952860; 068101052;
Srot Soie			Telefon: 079724945; 079724945;
Floarea soarelui		40 t	Fălești; Telefon: 069194851; 069194851; Email: amontibs@mail.md
Semințe de orz	5 000 MDL	20 t	orașul Fălești; Telefon: 025923195; 078011066; Email: ion_turtureanu@mail.ru
Semințe de ovăz	6 000 MDL	9 t	orașul Fălești; Telefon: 025923195; 078011066; Email: ion_turtureanu@mail.ru
Semințe de vică		2 t	orașul Fălești; Telefon: 025923195; 078011066; Email: ion_turtureanu@mail.ru
Vând grâu alimentară	3 800 MDL	50 t	r-nul Ocnița s. Rediul-Mare; Telefon: 027157368; Mobil: 079853733; Email: palmoc-agro@mail.ru
Floarea soarelui	8 500 MDL	40 t	r-nul Ocnița s. Rediul-Mare; Telefon: 027157368; Mobil: 079853733; Email: palmoc-agro@mail.ru
Vând soia	8 400 MDL	30 t	r-nul Ocnița s. Rediul-Mare; Telefon: 027157368; Mobil: 079853733; Email: palmoc-agro@mail.ru
Semințe de orz	4 800 MDL	8 t	r-nul Ocnița s. Rediul-Mare; Telefon: 027157368; Mobil: 079853733; Email: palmoc-agro@mail.ru
Cartof Semințe			r-nul Ocnița s. Rediul-Mare; Telefon: 027157368; Mobil: 079853733; Email: palmoc-agro@mail.ru
Șrot de soie	9 800 €	100 t	ciupacvladimir@mail.md; Telefon: 068200355; 069607373;
Floarea soarelui	8 500 MDL	200 t	satul Mărândeni, raionul Fălești; Telefon: 025972586; 069212681;
Grâu alimentară	3 500 MDL	300 t	satul Mărândeni, raionul Fălești; Telefon: 025972586; 069212681;
Porumb	3 200 MDL	90 t	satul Mărândeni, raionul Fălești; Telefon: 025972586; 069212681;
Porumb pentru semințe		50 t	satul Mărândeni, raionul Fălești; Telefon: 025972586; 069212681;
Prune uscate	40 MDL	500 kg	or. Drochia, str. Burebista 124, Telefon: 0 252 25796; 069170415;
Țuică de prune		100 l	or. Drochia, str. Burebista 124, Telefon: 0 252 25796; 069170415;
Alune de pădure		15 t	s. Lazo, r-l Drochia; Telefon: 025243343; 069267509;
Miere de albine	40 MDL	100 kg	s. Lazo, r-l Drochia; Telefon: 025243343; 069267509;

Porumb boabe		2 t	s. Chetrosu, r. Drochia; Telefon: 025255275; 060573200;
Macuc de floarea soarelui	5 MDL	500 000 kg	str. Ștefan cel Mare 195; Telefon: 023123233; 078785878;
Porumb	3 500 MDL	100 t	s. Frăsinești, r. Ungheni; Telefon: 023645449,069296057;
Varză	10 000 MDL	5 t	s. Chirileni, r. Ungheni; Telefon: 0236 75209; 069325939;
Îngrășămintă organice Bio-stim	25 MDL	10 t	str. Cantemir, 8, or. Ungheni; Telefon: 023622248; 069171859;

CERERI

Produs / Serviciu	Preț	Cantitate	Contacte
Făină de grâu calitate superioară	6 000 MDL	500 t	s. Sculeni, str. D. Cantemir 1; Telefon: 023663629; 069121750; Email: ricomario@mail.md
Procurăm floarea soarelui			str. Ștefan cel Mare 195; Telefon: 023123233; Mobil: 078785878; Email: office.ecatalex@gmail.com
Contractăm producția de fructe 2016	1 000 €	3 000 t	r-nul Căușeni, s. Grădinița; Telefon: 024245115; Mobil: 067470047; Email: ivan.guci@gmail.com
Parteneriat pentru recolta anului 2016	1 500 €	5 000 t	r-nul Căușeni, s. Grădinița; Telefon: 024245115; Mobil: 067470047; Email: ivan.guci@gmail.com
Cumpărăm grâu			str. Ștefan cel Mare 195; Telefon: 023123233; Mobil: 078785878; Email: office.ecatalex@gmail.com

CENTRUL DE INSTRUIRE

“CDT-Agro” SRL

Organizează cursuri pentru obținerea permisului de conducere, (certificate), cu angajarea ulterioară în muncă, la următoarele specialități:

- Tractorist– Combainer în producția agricolă
- Mașinist la autogreder
- Mașinist la excavator cu o singură cupă
- Mașinist la automacara
- Mașinist la buldozere
- Mașinist la screper
- Lăcătuș la repararea mașinilor și utilajelor agricole
- Lăcătuș la repararea automobilelor
- Electromontor la repararea și întreținerea utilajului electric
- Electrogazosudor Montator

Planul de instruire fiind aprobat de Ministerul Educației al R.M.

Durata de studii: 3 – 5 luni. Practica în producere se va efectua la întreprinderile: SA “AGROTEHCOMERT”, SA “DRUMURI HÎNCEȘTI”, SRL “ELECTROSTRAT” orașul Hîncești cu personalul ingineresc al întreprinderilor.

Lecțiile se desfășoară, contra plată.

ADRESA: Tel./fax: (0269) 2-18-18

orașul Hîncești, str. Chișinaului 17(școala profesională)

GSM: 069156379

ABONAREA
2016

DORIȚI SĂ ÎNCEPEȚI O AFACERE

ȘI NU ȘTIȚI ÎN CE DOMENIU SĂ INVESTIȚI?

DORIȚI SĂ LUAȚI PREȚ BUN
PE PRODUCȚIA CRESCUTĂ CU MULTĂ MUNCĂ?

Abonați-Vă la ziarul

AGROmedia®informIndex de abonare:
PM 21948

ȘI VEȚI PRIMI:

ABONAMENTE LA ZIARUL AGROMEDIAINFORM
POT FI PERFECTATE ÎN TOATE OFICIILE POȘTALE

- ✓ informații despre prețuri pe diferite piețe agricole din țară;
- ✓ cereri și oferte de producție agroalimentară;
- ✓ recomandări ale specialiștilor în agricultură despre:

TOATE ACESTEA
LA UN PREȚ
REZONABIL
DE NUMAI

154 de lei

PENTRU
UN ABONAMENT
ANUAL

- creșterea legumelor în seră și câmp deschis,
- îngrijirea livezilor și viilor,
- creșterea animalelor,
- idei de afaceri profitabile argumentate economic.

PREȚURI DE ABONARE (lei)

1 lună	3 luni	6 luni	9 luni	12 luni*
14	42	84	126	154

* august vacanță

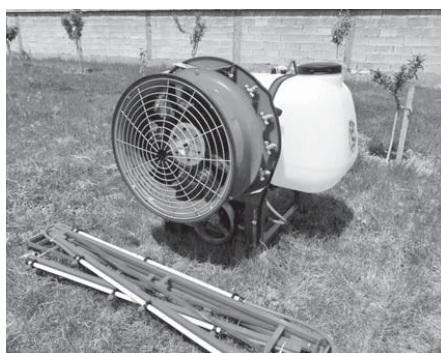
Ozonteh IMPEX S.R.L. din orașul Strășeni vă propune tractoare compacte la prețuri mici

■ Tractoare compacte japoneze de la 12 la 70 cai putere atât de mâna a doua, cât și noi

TOATE PIESELE DE SCHIMB
LA TRACTOARELE IMPORTATEPREȚURI ACCESIBILE -
suntem importatori direcți din Japonia

■ Asistență tehnică
■ O gama larga de utilaj nou pentru aceste tractoare precum:

- Pluguri
- Stropitoare combinată (dotată atât cu ventilator pentru stropit în vie, cât și cu brațe pentru stropitul culturilor de câmp)

- Grapă cu discuri
- Cultivatoare
- Cositoare cu rotor
- Cositoare plată
- Burghiu de săpat gropi
- Remorcă simplă sau bascula-bilă
- Tocător de crengi

AVANTAJE:

CALITATE SUPERIOARĂ

CONSUM REDUS

TRACȚIUNE 4x4

LONGEVITATE

STARE TEHNICĂ EXCELENȚĂ

PUTERNICĂ ȘI COMPACTĂ

PREȚ MIC

Pentru comoditate tractoarele și agregatele au fost expuse pe o suprafață special amenajată ce se află în or. Strășeni la adresa: șoseaua Chișinăului 1. Terenul este amplasat exact lângă Gara Auto, pe traseul național Chișinău – Ungheni.

PENTRU INFORMAȚII SUPLIMENTARE
NU EZITAȚI SĂ NE CONTACTAȚI:

Ozonteh IMPEX S.R.L.

Mob.: 0698 98 123 - Nicolae
mob.: 0685 98 250 - Nicolae
mob.: 0698 98 987 - Ion

E-mail: ozonteh@gmail.com
www.TehnicaAgricola.md

OR. STRĂȘENI
www.tractoare.md